

Tímár György

Nevető lexikon

(Abasári – Zsurló)

GONDOLAT • BUDAPEST 1974

ISBN 963 280 183 0

© *Tímár György, 1974*

A szerző előszava

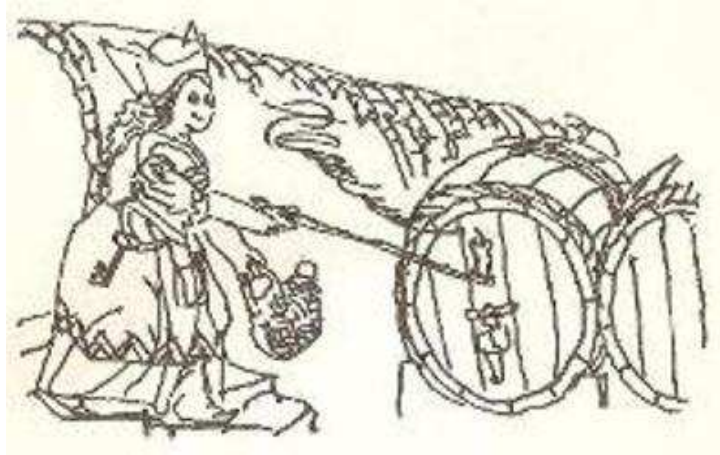
Mindenki tudja, mi az: lexikon. A "lex" (törvény) és az "ikon" (szentkép) szavakból alkotott fogalom, más szóval: magasztos törvénytár, törvényes rendszerbe foglalt magyarázata mindannak, ami szent és érthetetlen. Igaz, van olyan elmélet is, amely szerint a fogalom egy bizonyos Kohn Lexiről vette nevét; ám e teóriát nem sikerült cáfolhatatlan tényekkel alátámasztani. Maradjunk tehát a szent törvénytárnál.

Egy szent törvénytárat az ember nem úgy olvas, mint egy regényt, amely - mint tudjuk - a közepén kezdődik, a végén folytatódik, s az elején fejeződik be, legalábbis jobb szerzőknél. Törvénytárat föl-fölüt az ember, bele-belelapoz, egy-egy címszavának utánanéz, s közben meglehet az a jóleső érzése, hogy mit sem vesztett, nem maradt le semmiről: ez a mű minden címszónál előlről kezdődik, s megannyiszor tüstént véget is ér. Ennél fogva ajánlatos, hogy az olvasó (főleg a gyakorlatlanabbja) ne olvasson egyszerre többet - mondjuk - ezer címszónál, hiszen egy ültő helyünkben ezer művet elolvasni amúgy sem csekély teljesítmény, meg aztán sokkal több címszót különben sem találunk e kötetben. Ezzel szemben előnyös, ha nem jövünk ki a gyakorlatból, s minden áldott nap elolvasunk a lexikonból lefekvés előtt egy-egy evőkanállal. Ez részint a rekeszizmok kellő megmozgatása és ennek révén a könnyebb emésztés miatt fontos; részint azért, mert rohanó világunk annyi információval halmoz el bennünket naponta, hogy ezek megemésztése is csupán így válik lehetővé.

Íme, ezt célozza művecském, amelyet költséget és fáradságot nem kímélve állítottam össze hasonló, bár jóval unalmasabb kézikönyvek alapján, nemzetem épülésére, szellemi gyarapodására.

A, Á

ABASÁRI Aba Sámuel király részeges leánya, aki egy pince mélyén kénnel megmérgezte magát.

ÁBÉ Az Állami Biztosító szolgáltatása terhesség-megszakítás esetére.

ABONDANSZ Sajtótermékek egész halmazára való előfizetés.

ABRAKADABRA Arabs paripák különleges eledele.

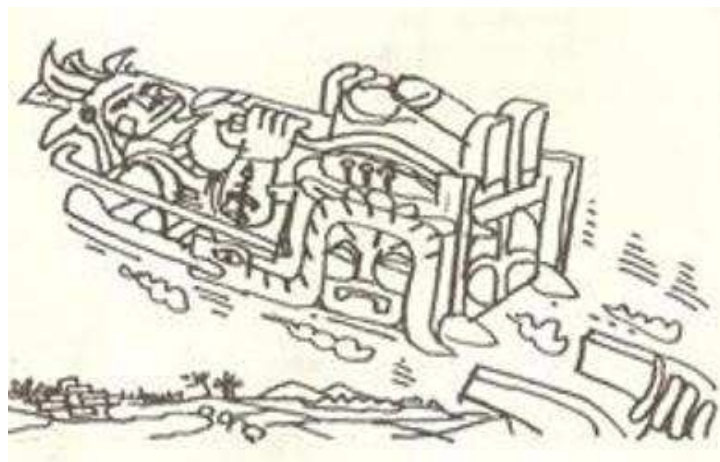
ABROSZ (Iannis). Az athéni „Gebinész” étterem tulajdonosa.

ABSZCISSZA Zárdákban a számviteli ügyekkel megbízott nővér.

ABSZINT A földszint alatti házrészek (alagsor, pince) összefoglaló neve. Rendszerint italok tárolására használják.

ABSZTRAKT Fej, törzs és végtagok nélküli meztelen modell.

ACAPULCO Mexikóban használatos pilótakilövő szerkezet.

ADA KALEH Arab táncosnő. Első sikerét „A senki szigete” című balettban aratta, mint Al Duna partnere.

ADOGATÓ Állóvíz Észak-Európában. Partjain igen sok a teniszpálya.

ADVENTÍV Betlehemes.

AFÁZIA Olasz üdülőhely. Nyaranta olyan tömegek keresik föl, hogy az ember a saját szavát sem érti.

AFTONBLADET Svéd borotvapenge.

AGRICOLA Kedvelt üdítő ital a régi Rómában.

AHREM Héber újság, amelyet balról jobbra kell olvasni.

AJAX Csókolsz. (Holland.)

AKTÍV Meztelen modell sziluettje. Magyarosabb szinonimája: „csupaszív”.

ALBÁN Bánk bán helyettese.

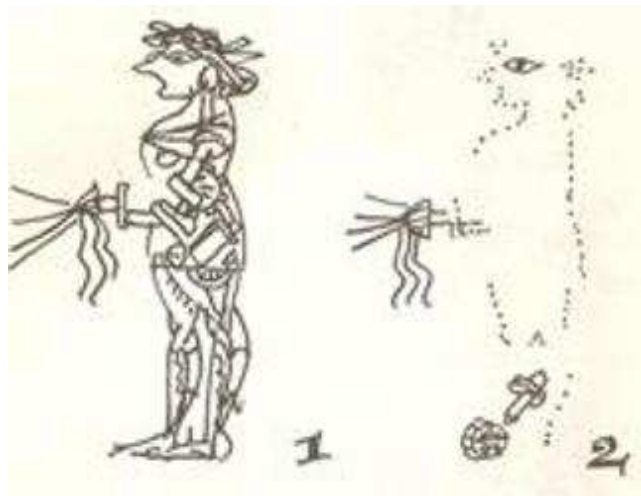
ALEZARIN Az alezánc nevű zománc alapanyaga.

ALGYÓ Olajmunkás köszönés.

ALIAS Idegen néven élő gazember.

ALJÓSKA Jövendőmondókhöz beosztott tanuló. (Lásd még a **Jóska** címszónál.)

ALKATRÉSZ Görög félisten, a kocsiversenyek hőse. Zeusz megáldotta a láthatatlanná válás képességével.

ALKOV (Jevgenyij Boriszovics). Neves szovjet építész.

ALKUSZ Talpcsók. (Német.)

ALMANACH A palesztinai ellenállási front képes családi lapja.

ALMÁRIUM Lakásdíszítő víztartály, amelyben aranyalmák úszkálnak.

ALTAMIRA Spanyol barlangból feltörő gyógyvíz

ALTAT Hajórész; álmos hajósinasok kedvelt búvóhelye.

ALTRUISTA Olyan ember, aki a mások élveit hajhássza.

AMALGÁM Szülésznő a Malgas Köztársaságban.

AMBIVALENCIA Spanyol város. Az ókorból megmaradt Hermaphrodité-szentélyéről nevezetes.

AMBÓ Olasz tombolajegyárosok jellegzetes sapkája.

AMIDAZOPHEN Ekhnaton fáraó első főpapja. Állítólag ráolvasással gyógyított.

AMMÓNIÁK Ammón isten tiszteletére emelt és áldozati kutyák vizeletével öntözött oltárok a régi Egyiptomban.

AMORÁLIS Olyan személy, aki mindenkibe egyidejűleg szerelmes.

AMUR-PARTI Francia pár távol-keleti nászútja.

ANAKONDA Terhes vízisertések véget nem érő kígyója.

ANÁLIS Bélcsatornaszáj.

ANAKREONIZMUS Időszerűtlen bordal-költészet

ANAMNÉZIS A beteg beszámolója emlékeztetésének előzményeiről.

ANATÉMA Kiadhatatlan szüzsé.

ANCÚG Le vele! (Bécsi prostituáltak kedvelt kiszólása.)

ANGÓRA Egykori görög nyúlpiac. (Lásd a mondást: „Görög, mint a nyúl.”)

ANILIN (Sztyepán Vasziljevics). Állami-díjas szovjet vegyészprofesszor, az aníliás nyalóka feltalálója.

ANKÉT Kikerülhetetlen végzet. (Görög.)

ANOMÁLIA Kleptomániás Habsburg-hercegnő. Csak a szobrát leplezték le.

ANTANTÉNUSZ (Szókraténusz). Az ókori Róma legkiválóbb matematikusa. A lelkét is kiszámolta.

ANTIK Régen meglevő idegrángás.

ANTILLA Tengerkéek színű, csípőig érő férfikabát volt Kubában a XIX. század közepéig.

ANTIMON Athéni Shakespeare-hős. Róla nevezték el a feloldhatatlan ellentéteket antimoniáknak.

ANTIPATIKUS Ellengyógyszerész. Egészségügyi beosztás az ellentengernagyi hivatalnál.

ÁNUSZ Fűszernövény. Franciaországban igen elterjedt aperitif is.

AORTA Szívbetegeknek javasolt magaslati üdülőhely Olaszországban.

APAGE Ugyan menj már! (A német „aber geh" kifejezésből.)

ÁPISZ Mitológiai bika, mely a szocializmusban papírkereskedést nyitott.

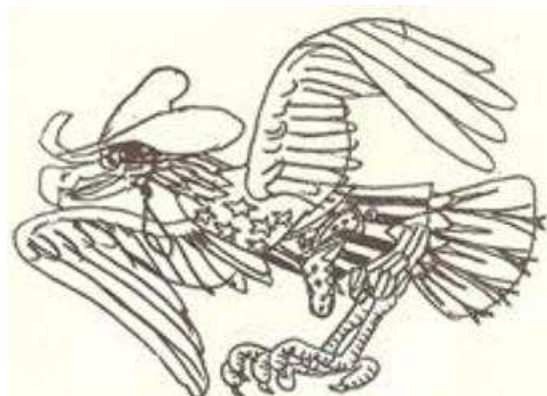
APPENDIX Egykori magyar királyné, Vak Béla felesége.

ÁRADAT A piackutatás elemi részecskéje, a béradattal együtt.

ARAGON Rádióaktív, sőt tévéaktív elem. A kezdeti bomlás után fokozatosan leülepszik.

ÁRISTOM ír fegyőr. (Az „Irish Tom" gúnynévből.)

ARKANSAS Főangyalként tisztelt szent madár Amerikában.

ARTEMISZ A párizsi rádió Art-Emission című képzőművészeti műsorának rövidítése.

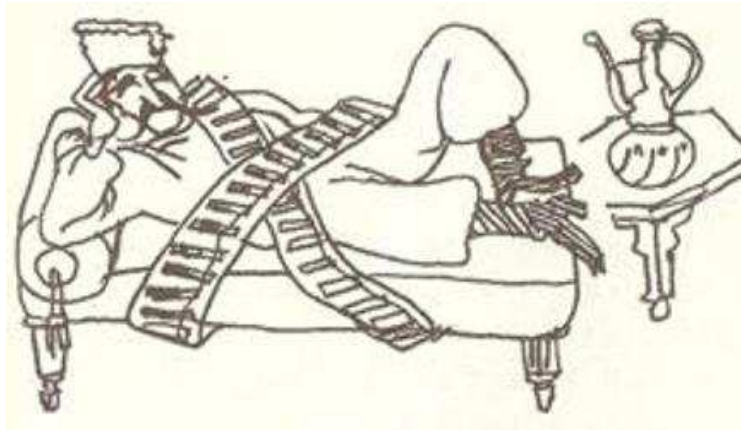
ARTICSÓKA A varjúfélékhez tartozó madár. Különösen a veteményeskerteket és a folyók dús termést ígérő árterületeit kedveli. Innen a neve is (ártéri csóka).

ÁSPIS Állattani kifejezés. Azt a műveletet jelöli, mikor az eb, szükségét elvégezvén, ennek eredményét hátsó lábaival betemeti.

ASZPIRIN (Iván Szergejevics). Kutató orvos. Ő találta föl a vizeslepedőt.

ASZTRAHÁNY Szovjet csillagvizsgáló intézet.

ATAMÁN Kozák heverő

AUTOGEJZÍR Gépkocsikat hajtó izlandi hévíz.

AUTÓSTOPPOLÁS Lyukas gépkocsik összefoltozása cérnával. A műutak mentén egy ujjal végzik.

AVERZIÓ Kémelhárítás.

AZALEA Örökzöld cserje, melyet már a régi rómaiak is termesztettek, főleg a Rubicon túlsó partján. Július Caesar híres termésbeszámolójából ma is idézik a megállapítást: „Azalea el van vetve.”

B

BABILON (vagy Bab Ilon). Magyar népmesealak. Gonosz mostohája toronyba záratta, onnan azonban megszökött, tekintve, hogy az építők a tornyot elfelejtették befejezni.

BABY DOLL Az egycentes pénzdarab népszerű neve az Egyesült Államokban.

BAGATELL (Vilmos). Svájci céllövőbajnok. Makkszínű felsőben gyakorlatozott, s céllövőállványait maga nemzette.

BAGIRA Párducfekete cipőkrém.

BAKAFÁNTOS Gyalogos katona Hannibál seregében, amely két fegyvernemből állt: elefántosokból és bakafántosokból.

BAKELIT Kiváló tenyészím. Nem azonos a teflonkossal.

BAKKARÁT Mértékegység kecskekörömök értékének megállapítására.

BAKSIS Megveszthegethető csitri.

BAKTAT Hím kecske hátsó része.

BALALAJKA Orosz zenészek alsó ajkának pengetésre használt része.

BALEÁROK Spanyol operaházakban a bal E páholy alatt húzódó zenekari árokrész.

BALF Megbélyegző kitétel. (Az illető egész családjára vonatkoztatva: „balfék“.)

BALTACÍM A sürgőncímet helyettesíti a tomahawkos indiánoknál.

BAMBUSZ Nádból készült maláj közlekedési eszköz. Előzésekor harangozni szokott.

BANÁNDUGÓ Részrehajló KÖZÉRT üzletvezető.

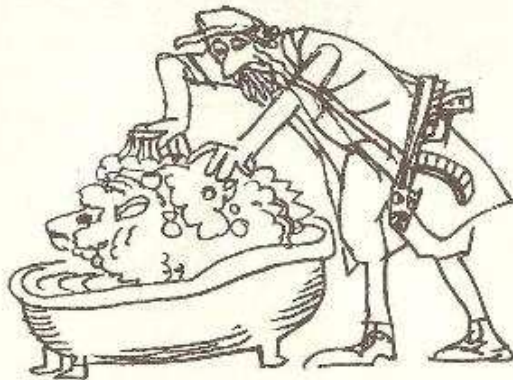
BARAKK Elterjedt építészeti stílus.

BARCHESZ (Ábrahám). Neves izraeli máknemesítő.

BÁRD A líra előtt - és olykor helyett - használt költészeti eszköz.

BARETT (– Browning). Az angol klasszikus költészetből ismert női pisztoly.

BARIKÁD Utcai harcok során báránymosdatásra használt edény.

BARITON Hangját súlypáttal erősítő énekes.

BAROMÉTER Kísérleti állatok altatásánál használt kábító folyadék, melynek szintje a tartályban pusztá nyomásra esik vagy emelkedik.

BARSCSINA Musszorgszkijnak egy földesúr számára ingyen írott operája.

BASSZBARITON Nagy hangon meghirdetett kísérlet bárányok és tengeri halak keresztezésére.

BASSZUS Kicsapongásairól nevezetes mély hangú mitológiai istenség.

BATU Az utolsó mohi kán

BAZEDOV (Szamuil Petrovics). Szovjet fiziológus. Korszakalkotó fölfedezése, hogy a szemüveget a szem mesterséges megnagyobbításával ki lehet küszöbölni.

BAZILISZKUSZ Sárkánygyíkokból emelt bazíliai székesegyház.

BEGÓNIA Fukszia (lásd ott) fővárosa.

BELÉG Könyvelők megkönnyebbült sóhaja.

BELL A világ legokosabb kutyája. Telefonálni, sőt bridzselni is tud. (A németek róla nevezték el az ugatást „Gebell”-nek.)

BERIBERI Skorbutos oroszlán.

BEROSÁL Berezel. (Csak uralkodókra vonatkoztatható.)

BETLEHEM (István). Magyar miniszterelnök a század első harmadának végén. Született Jászol községben. Három király helyett még az az egy szem kormányzó is csak módjával imádta. Lemondott.

BIDÉ (Alphonse). Elefántcsontparti mérnök, a célzóvíz feltalálója.

BIERUT Közel-keleti főváros, a híres zenei játékok színhelye.

BIFOKÁL Szemüveges svábok kéttagú dalárdája.

BIGOTT Kétistenhivő.

BILIRUBIN Drágakőfajta, mely középkori királyi családoknál a vizeletvizsgálat céljait szolgáló edényeket díszítette.

BISZKVIT Kettő-kettes mérkőzésállás. (Latin.)

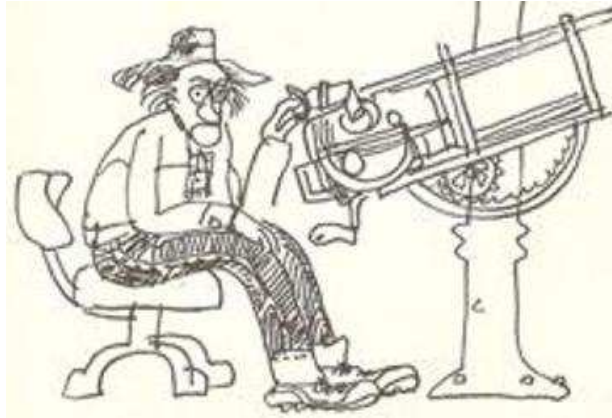
BITUMEN Az óceániai Kátrány-szigeteken lakó bitu bennszülöttek angol neve.

BLATTOL Kottapapíron levelez.

BLÉZER Pusztító sugárzás ellen védő kiskabát.

BLUE JEANS Egyszerű farmer, akiből világhírű csillagász lett.

BLÚZ Lassú néger tánc, amelyben a női vonalak különösen jól érvényesülnek.

BODICSEK Egyet nem értést kifejező szó, a „rendicsek” ellentéte. Többnyire tettelegességgel jár.

BOEING Rúzsa Sándor ruhadarabja, melyet a bő gatyával együtt sürgönyileg rendelt meg.

BOJKOTT Fiú kokott.

BOKAFIX (lord, szül.: George Archibald Napenews-Awfy). Nyugalmazott brit kereskedelmi miniszter, Sir Philip White-Oadew elődje.

BOLYGÓ HOLLANDI Vitorlás csillaghajófajta. Az irodalomból ismert példánya a „Na, mi újság, Wagner úr?”

BONCTAN A buddhizmus magyar neve.

BORNEO Holland-indiai újbor.

BOSSZANOVA (Olga Mihajlovna). A Szovjet Állami Nagycirkusz medvetáncoltató nője.

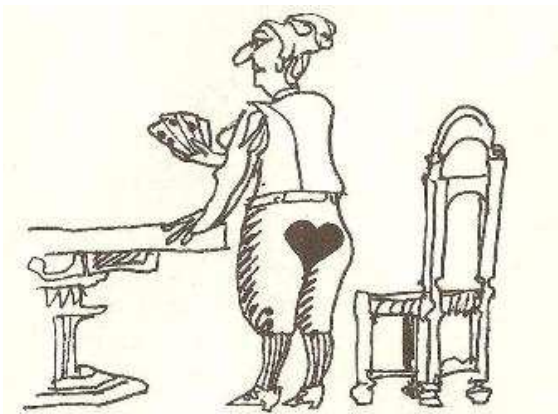
BOSSZÚS Hamisan kísért operaénekes.

BÓVLI Ökör, latinul. (Lásd a mondást: „Quod licet Jóvicc, non licet bővli.”)

BOYLER (Charles). Népszerű filmszínész, aki még idősebb korára is fölforrósítja a női szíveket.

BÓRHARISNYA Nyáron divó, indián eredetű női viselet, amelyen a szem fölfelé szalad.

BRICSESSZ Bridzsbajnoknő, angolul.

BÚBOS BANKA A régi Király Színház szárnyaló hangú szubrettje.

BUCEPHALUS Nagy Sándor Szomorúfejű nevű lova (a „bú” és a görög „kefalosz” - fej - szavakból). Későbbi történetírók szerint a ló azért volt bús, meri a kegyetlen Nagy Sándor volt a feje (főnöke), Innen a mondás: „Nagy a feje, búsuljon a ló.”

BUFFÓ Szaffó öccse. Bohócnak állt.

BUGYI A bánat elűzése.

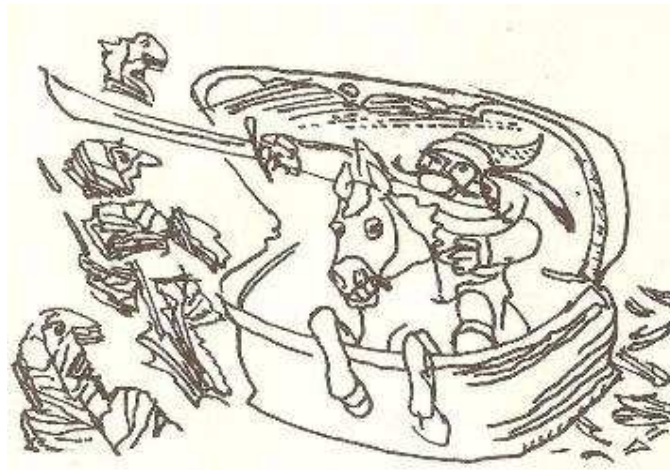
BUKLÉ Osztályismétlésre utasított diákok által elfogyasztott nagyobb alkoholmennyiség.

BULLDÓZER Bikaadagoló gép. (Angol.)

BUMFORDI Gépkocsi-karambolt túlélő ügyetlen vezető.

BUNYEVÁC Verekedés miatti börtönbüntetés.

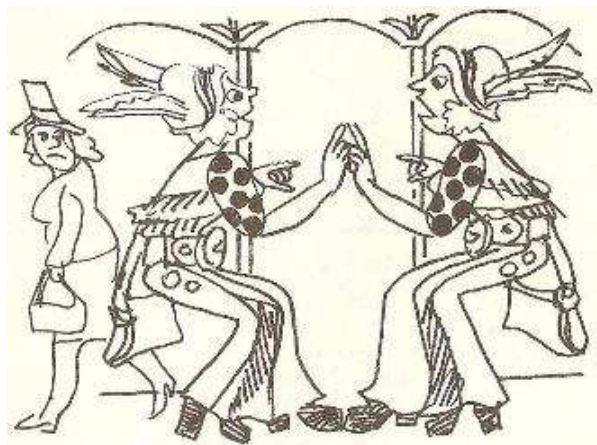
BURNÓT Ósmagyar vezér. Szelencénél legyőzte a tubákokat.

BURNUSZ Caesar gyilkosa, aki elsőnek viselte Rómában az egyiptomi tógafajta.

BURSIKÓZ A glükózhoz hasonló szőlőcukorféleség, amely fiatalon tartja a szervezetet.

BUTIK Divatmajmoló csacsik.

BUVÁTI Olasz versenyautó márka. Nevét tervezőjéről, Antonio Buvati milánói mérnökről kapta.

BUZGÁR Karrierista. (Nyelvújítás kori szó.)

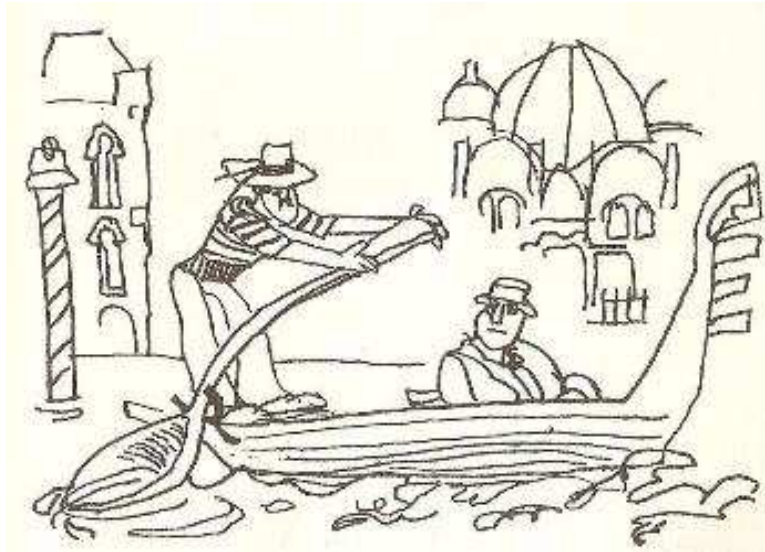
BÜHNÉS Színpadmester, akinek bűnhődéséről Dosztojevszkij írt regényt.

BÜRGER-KÓR Érgyulladásos polgárok ünnepi karéneke a „Tannhäuser” nevű szanatóriumban.

C

CAFRANG Prostituáltak parolijelzése. Sorrendben (fölről lefelé): két lila; egy lila; három piros; két piros; egy piros; barna; kék; zöld; kisfröccs.

CANAL GRANDE Velencében használatos nagykanál.

CAPABLANCA Afrikai város, a sakkvilágbajnoki zónaversenyek színhelye.

CAPETOWN Kapitány, a fokvárosiak nyelvén.

CARMINA BURANA Dél-afrikai holland telepesek által előállított élénkvrös festékfajta, mellyel különösen az orffeumokat díszítik.

CASTOR ÉS POLLUX Mitológiai fivérek, a kasztráció, illetve a pollúció istenei. Sehogy sem jöttek ki egymással.

CATILINA Dél-szicíliai városka, ahol a lakosság főleg a „Quo Usque” cég által gyártott tandemeken közlekedik. A várost és környékét egyébként immár évtizedek óta a „Patientia Nostra” nevű maffia tartja rettegésben.

CECE Mindössze egyetlen kis dunántúli faluban föllelhető légyfajta.

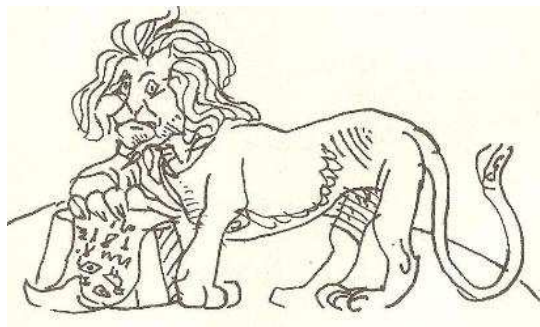
CELLOFÁN Karácsonyi fenyőre aggatott díszgordonka.

CEMENDE Malteroslány. (Beremendi tájszó.)

CERKÓF Rendkívüli ügyességéről és nagyfokú utánzókézségéről ismert magyar operettszerző a XX. század első felében.

C-FILM Az utóbbi idők egyetlen népszerű magyar filmje.

CHAMPOLLION Hagenbeck híres idomított oroszlánja. Állítólag olvasni is megtanult.

CHANTI Vörös bor. Az olasz katonai chantinokban negyedliterével osztyák.

CHEVRA (teljes néven: Chevra Padisah). Perzsa uralkodók temetkezési segélyegylete.

CHLOROCID Fertőtlenített mondahős.

CICUMICU (Miako). Japán külügyminiszter volt a negyvenes évek elején. A háború vége felé megtévelyült, és háztetőkön nyávogott. A léghárítás szedte le.

CID Drámaírók autójának betűjelzése. (A „Corps International des Dramaturges” rövidítése.)

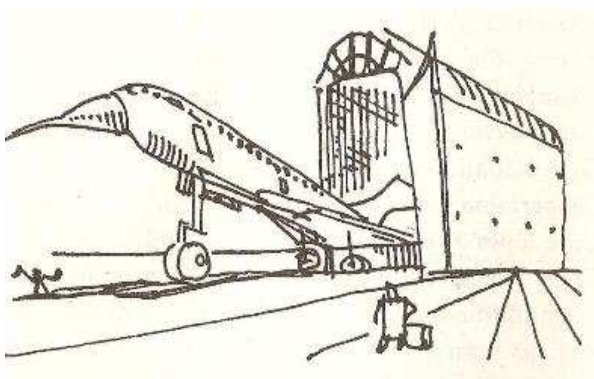
CIFFERBLATT A szepességi szászok (cifferek) képes családi lapja az első világháború előtt. Egyedülálló sajtótörténeti nevezetessége, hogy nem volt címlapja.

CIKLOPSZ Fél szemével a „Népolimposz” című lap véleményére sandító kritikus. (Görög.)

CIKÓRIA Kávétermesztéséről ismert sziget Szumátra és Celebesz között. Fővárosa Maláta.

CIKORNYÁS Bozótligetecske, melyben a cikornya (Cicoma Silvana) terem.

CINGÁR Rendkívül sovány repülőgépek garázsa.

CINKE Egészen kicsi óndarab.

CINKELT Jómadár-látta.

CINÓBER A felső cintányér neve. Némely zenész pirosra festi, hogy meg tudja különböztetni az alsótól.

CIRKÁL Sétálás közben hozzátételezőlegesen fölbecsül.

CIRKORÁMA Cirkuszi keretjáték.

CISZTERCITA A trombocitához hasonló, főleg cisztákban föllelhető véresejt.

CLITORIS Görög hetéra, akit izgatásért lecsuktak. (Erényövvel.)

COKI Kihajított édesség.

COOPERATION (angol, ejtsd: kúperésn). Társszerzősége lépés J. Fenimore Cooper íróval.

CRAS TIBI Krausz Tibor pesti származású római jövendőmondó álneve. (A Hódi Mihállyal való társulás után a cég „Hodie Mihi, Cras Tibi” néven leli közismert.)

CS

CSACSACSA Dadogó nőstény számár.

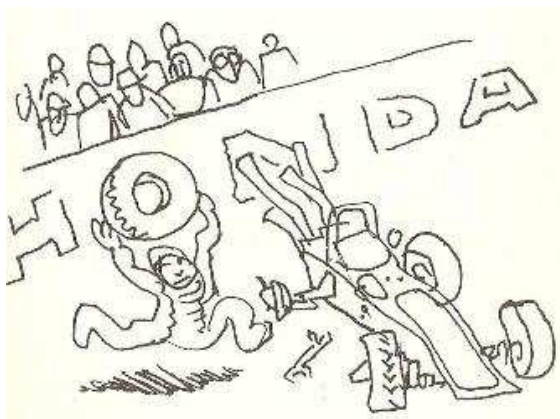
CSELLÓ Sakkfigura.

CSENCSEL Először Csen kínai sakkmester által alkalmazott fortélyos megnyitás, amely mind a harminckét bábú azonnali lecserélésére törekszik, hogy több idő jusson az elmélet tanulmányozására.

CSEPREG Permetező, ritkás esőhullást kifejező ige. (Szinonimája: **szemerkél.**)

CSÉR Madár, amely többnyire küsztt szokott vágni. Ez rengeteg hulladékkal jár. (Cséri-telep.)

CSEREGUMI (Hamaroda). Világhírű japán autóversenyző.

CSETEPATÉ Francia filmgyár, amely hosszas pereskedés után egy Csete nevű magyar emigráns tulajdonába került.

CSICSKÁS A „zsizsikes” szó tájnyelvi változata. („Csicska van benne”, „megcsicskásodott”). Átvitt értelemben: többé nem szolgál semmire, nem látja el tisztét.

CSÍZ Madár, amelynek csőréből a róka kiénekelte és angolra fordította a sajtot.

CSOCSOSZÁN Csosszanó téli jármű Japánban.

CSÖMÖR Másnaposság, amelyből vödörbe szoktak esni.

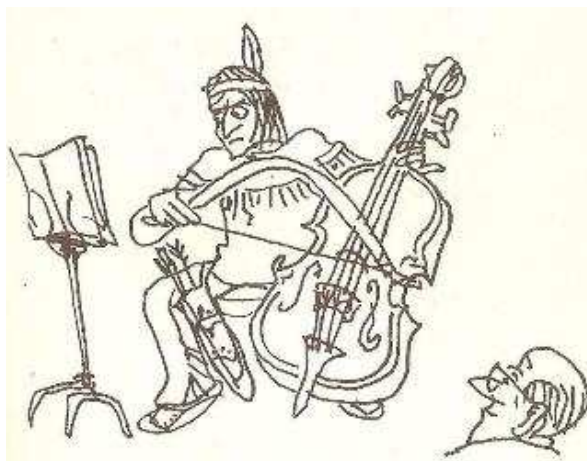
CSÓREPEDÉS Galambok heves csokolózási vágya.

CSUSZPÁJZ Éléskamra, főzelékfélék tárolására.

D, DZS

DADOG Hebegő kutya Jack London regényében.

DAKOTA Indián zenei előírás. Jelentése: kottából.

DAKSZLI Kártyajáték. Bunkóra játsszák.

DALESZ Ókori bölcselő. Koldusszegényen halt meg.

DANAÉ Érdeklődés, nótázásról van-e szó. (Népies.)

DANAIDA Kruchselhübner Ida magyarnóta énekesnő művészneve. ~ fellépés előtt véget nem érően töltögeti magának a célzóvizet, miáltal minden este kirobbanóan siker lesz.

DANMARK Dán márka; európai pénznem.

DARABOLÓ Elterjedt, igen kevés segédeszközt igénylő sétatéri gyermekjáték. Mindössze egy holttest meg egy konyhakés kell hozzá.

DE GENERE Arisztokretén.

DEKÓRUM A portorikórumhoz hasonló, de annál sokkal részegítőbb szeszféleség.

DELTA A torkolatizom orvosi neve.

DEMAGÓG Ósmagyar katonai rang a Góg és a Magóg fölött.

DEMENTIA PRAECOX Tüzelőszállítás előtti őrjöngés.

DERELYE Metélt tésztából készült ladik. Heyerdahl először rajta akarta elérni a Húsvét-szigeteket, de rájött, hogy vállalkozása csak bejglivel sikerülhet.

DESZKALAP Kottairásnál az emelt dé hangot övező kalapszerű jelzés.

DEZODOR (Emília). Szeretni való magyar reklámfilm-hősnő.

DIARÉ Homlokék, fejdísz. (A „diadém” és „tiara” szavak összevonásából.)

DIASZPÓRA Az egész világon elterjedt szőlőgomba.

DIDAKTIKUS A meztelen női felsőtest oktatásával foglalkozó.

DILI (Salvador). Extravagáns spanyol festő.

DIORÁMA Alakváltásairól ismert mitológiai istenné

DIÓTERMÉS Görög mitológiai istenség, a gyümölcsösök védnöke

DISZHARMÓNIA Zenei összhang a disz és a dé között.

DISZKANT „A tiszta ész kritikája” bőrkötésben és merített papíron.

DISZKOSZVETÉS A díszpálmavetéssel egyidőben végzett mezőgazdasági munka.

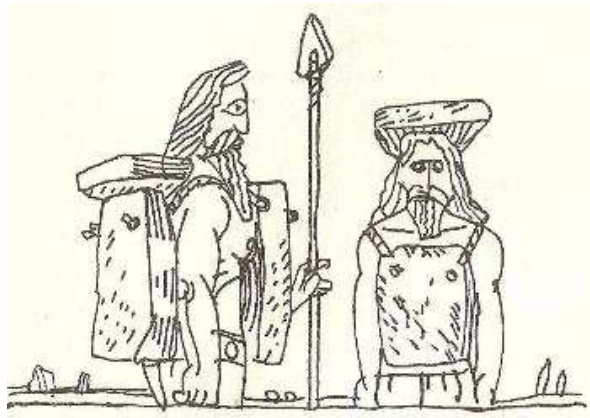
DÍSZNŐ Luxushölgy, aki abból él, hogy malacködik.

DÍVÁNY Kanapén összeülő török államtanács.

DIXI Ötszázkilenc plusz egy - az amfiteátrumi viadalokra alapozott ókori római totójáték.

DODZSEM Lekvára ment vidám parki kisautó.

DOLMEN Breton férfiak által viselt ősi ruhadarab.

DOLLFUSS Nemes valuta kamatlába. Gyakran kilóg.

DÓZSE Velencei labdarúgó-csapat. Székháza valóságos palota.

DROGÉRIA Nigériával szomszédos állam. Haj- és napolajforrásai jelentősek.

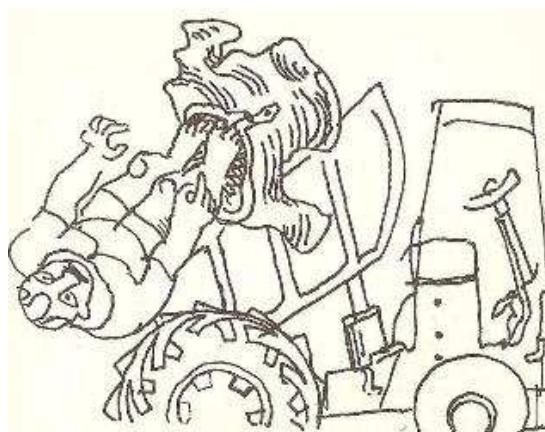
DUBLÉ Két lé, összeszűrve.

DUZZATAG A Medárdot követő negyvennapos esőzés neve Székelyföldön. (Vö.: „A Duzzatag negyven napja.”)

DZSEMBORI Nyalakodó, torkos cserkészlányok egykori gúnyneve.

DZSINFISZ Részezes tatár kán.

DZSÖMPER Motoros szállítókocsikon viselt önkürrítő ruhadarab.

E

EBURAFAKÓ Lámpatisztítók közismert kifakadása.

EFEMÉR Gyakori férfinév volt a századforduló idején, de csak átmenetileg.

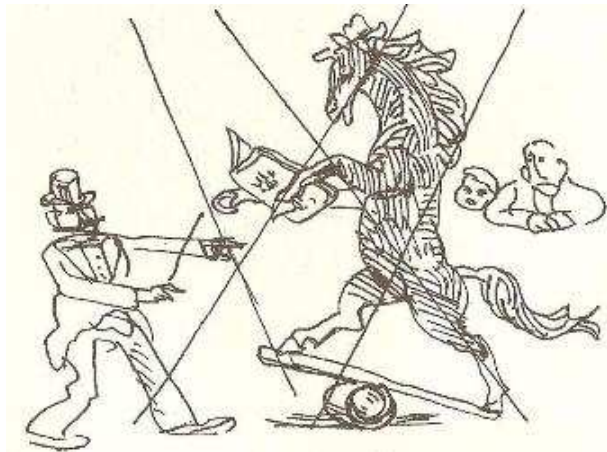
EGEKURA (Kicsimuki). Japán nemzeti hős. Három egymást követő évben nyerte meg az országos harakiri-bajnokságot.

EGÉSZSÉG Két feleség.

EKG Súlyrövidítés. Általában a fölös kilókat jelzi.

EKHÓS SZEKÉR Visszhangos jármű.

EKVILIBRISTA Cirkuszi artista, aki lovakat idomít könyvolvasásra. (A latin „equus” - ló - és „librista” - könyvész - szavakból.)

ELEVEN Labdarúgó tizenegy, Angliában.

ELLENLÁBAS Konyhai edény a haditengerésznél.

EMANCIPÁL Atlétikai versenyek szexvizsgáján elbukott hölgyek tréfás neve.

EMMENTHAL Világhírű sakknagymester. Az ő nevéhez fűződik a lyukas sakktábla feltalálása.

ENCIÁN Kék színű rovarirtó szer.

ENGLISH SPOKEN Német nyelvű felirat boltajtókon. Jelentése: „Angyalian köpködünk.”

EPERJES Ajakjelző a tokaji hegyvidéken.

EROGÉN A szaporodási képesség öröklődését meghatározó biológiai tényező. (Lásd a „Kamasz! Útra!” című népszerű ismeretterjesztő műben.)

ERRATA A szerelmi tévedések múzsája.

ERZACC Pótkávüledék.

ESPERES Egyházi perekben az alperes és felperes közt döntő bíró titulusa.

ESZTÉTÁK Irodalmi betegségyezők.

ETNOGRÁFUS Tűzhányókutató.

EUTHANÁZIA Gerolsteini nagyhercegnő. Százhét éves korában a tulajdon édesapja verte agyon.

EVANGÉLISTA Az inkvizíció idején a Luther-követők titkos névsora. Az idők folyamán négy készült belőle.

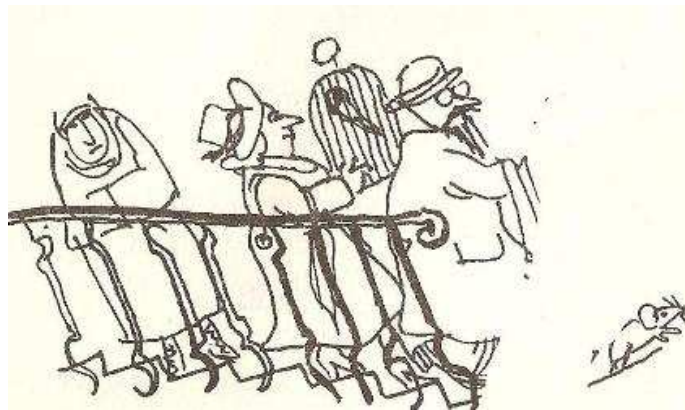
EXCREMENTUM Ókori város a mai Illatos út helyén.

EXKIRÁLY Poharát mindig fenékgig ürítő ivóbajnok.

EXKLÁVE Föloszlatott bíboros-ülés.

EXKUZÁL Exkuzinnal tart viszonyt.

EXPANZIÓ Tönkrement családi hotelből való kiköltözés.

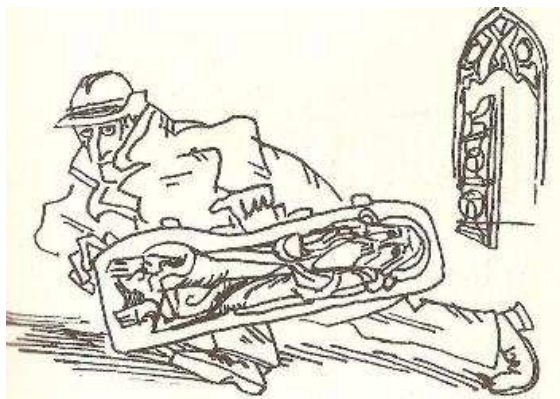
EXPIÁL Egyhajtásra iszik, hogy feledjen.

EXTERIÓR Különlegesen mutatós külsejű, drótszőrű kutyafajta.

F

FAGOCITA Szerzetesrend. Tagjai, a fagociták, vezeklésül baktériumokat nyelnek és emésztnek.

FAGOTT Középkori német szobrász által fenyőből kifaragott híres isten-képmás. Megfújták.

FAHRENHEIT Az utazással való nagyfokú beteltség. (Német.)

FALATKA Falakban meghúzódó, egészen apró pókfajta.

FALLOSZ Világítótorny.

FARADAY (Mihály). Jókai-regényhős. Haladó szellemű földesúr, aki otthonában tudományos kísérleteket folytat.

FARAMUCI Az iráni sah barátnője.

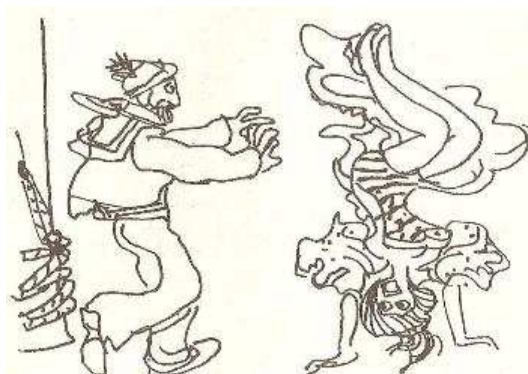
FARBA Rúgás helyén keletkező (zöld, sárga stb.) szín.

FARINGOCOCCUS Pálmafán ringó ízletes gyümölcs.

FASZESZ Vastag rőzseköteg, amellyel a hajdani római liktorok begyűjtötték a Veszta-szűzek oltárát.

FATÁL Végzetes fogás középkori étkezések során; a Borgiák kedvelt fegyvere.

FATA MORGANA Artistaképességeiről is ismert olasz színművész. A „Déliab” című filmet tótágast állva játszotta végig.

FAVILLA Spanyol nagyváros. Toledóval ellentétben, ahol főleg késpengéket gyártanak, itt elsősorban fakanalakat és fatányérokat állítanak elő.

FEJBÚB Kártyafigura a snúr nevű játékban.

FÉKOSZ Mitológiai alak. Nesszusz-ingeket készített antik mérték után.

FELCSER Völgyből a hegyre fölzúduló jégár.

FELD-MARSCHALL Emlékezetes, igen nagy stratégiai küzdelmet hozó sakknagymesteri páros mérkőzés az első világháború idejéből.

FELLAH Allah főnöke a ramadánoknál. (Lásd ott.)

FELTÉTLEN Hús nélküli főzelék.

FERROGLÓBUSZ Vas földgömb.

FESZMÉRŐ Zongorahangolók eszköze a fismérővel együtt.

FEZŐR Olyan személy, aki a gondjaira bízott török fejfedőkkel spekulál.

FIDIBUSZ Régimódi közjármű, melynek motorját még égő papírdarabbal gyújtották be.

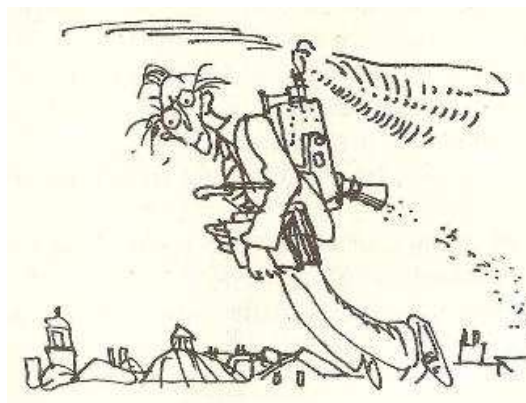

FIKCIÓ A Fővárosi Ingatlan Kezelőség által végrehajtott akció.

FILIPPIKA Demoszthenész felesége.

FILIPPÍNÓK Mindazok elnevezése, akik Filippinél találkoztak.

FILOZOPTER Légsavarral ellátott szárnyaló bölcselő.

FIRHANG Énekkvartett.

FISZTULA Lengyel ápolónők fejkendője.

FITYISZ (Orv.) Görcs, melynek során a hüvelykujj egy időre beszorul a mutató- és nagyujj közé.

FJORD Norvég gépkocsimárka.

FLEKKEN Mozzanatos ige. Jelentése: hirtelen sül, sercen. („Úgy megsütötte, hogy csak úgy flekkent.”)

FLÓBERT Francia íróról elnevezett puska.

FÓKUSZ Hím fóka.

FOLKLÓR Műalkotások közkedvelt tisztítószer.

FOLYÓ HÓ Természeti tünemény. Hirtelen tavaszi fölmelegedéskor tapasztalható a hegyekben.

FONÉMA A nyelven keletkező jóindulatú daganat.

FORMALDEHID Gázgyáráról ismert indiai város.

FORTINBRAS Történelmi erőd Dániában. Jelenleg itt gyártják a Helsingör-varrógépeket. (Lásd ott.)

FOSZFOROS Világítótornyokkal szegélyezett tengerszoros Európa és Ázsia között.

FOSZGÉN Örökléstani tényező. Meglététől függ az ivadék neme.

FŐNIX Vezérselmi. A poraiból élemedő heideggeri filozófia alapfogalma.

FÓTÉTEL Szimfóniaszerzők eledel. Konzerválását külön intézményekben, úgynevezett konzervatóriumokban végzik.

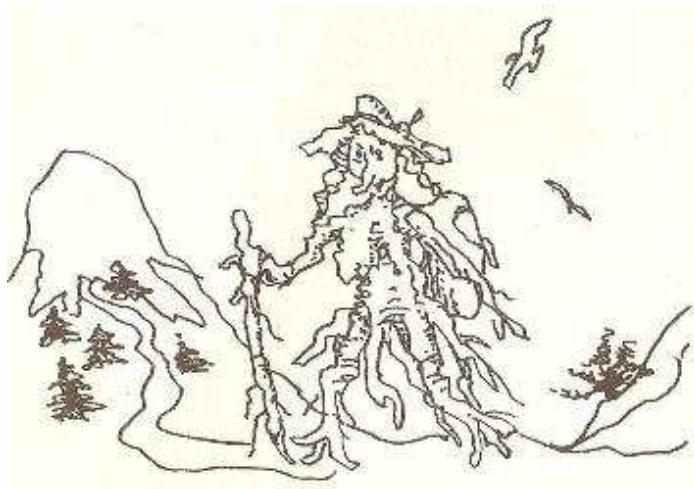
FREGATT Vitorlás hajók versenye.

FREKVENTÁL Sűrűn látogatott svájci völgy, amely hasonló nevű teheneiről és sajtjáról nevezetes.

FRIKANDÓ (Kálmán). A borjú vontatta villanymozdony feltalálója.

FRINGIA Ókori kisázsiai birodalom, ahol a sapkát feltalálták.

FRUSKAGÓRA Fialat nóstény mandragóra.

FUKSZIA Polinéziai sziget, amelyet Joachim Fuchs német utazó fedezett föl 1603-ban. San Severia (lásd ott) partjai közelében terül el, fővárosa Begónia (lásd ott).

FURFANG Kasszafúró fortélyos elfogása. (Német.)

FURGON Négyszög. (Angol-görög.)

FURTONFURT Szünet nélkül fejlődő német nagyváros.

FUSZULYKA Népi fúvós hangszer.

FUZZIJAMA A hálóing mellett a japán hegylakók legelterjedtebb éjszakai viselete.

G, GY

GAMBIT Fehér-fekete kockás kőzet.

GARBÓ Hosszú ujjú, magas nyakú színésznő Gréta szigetéről.

GATYÁS GÉM Felsőruha nélküli teniszjáték.

GAULEITER (Jakab). Német nyomdász, majd újságíró, a nácipárt tagja. Cikkeiben mindent kiforgatott eredeti értelméből, miáltal olyan gyorsan emelkedett a ranglétrán, hogy ez utóbbit végül róla nevezték el. (Jakobs Gauleiter.)

GAURIZÁNKÁR Az őszinte sajnálkozás kifejezése a nepáli hegyvidéken.

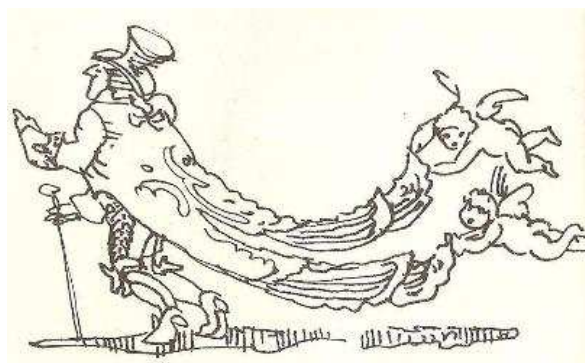
GEIL Orosz hitlerista kollaboránsok köszönésformája volt a második világháborúban.

GENERÁLSZÓSZ Puccsista tábornokok által elmondott rádióbeszéd.

GENEZIS Elkerülhetetlen végzet. Arra utal, hogy egyszer minden élőnek meg kell születnie.

GENITÁLIA Olasz tartomány volt Casanova kormányzósága alatt. Gepida Kihalt ragadozófajta.

GÉROKK A barokkot követő irányzat a férfividatban.

GEZAROL Túl sok poloskairtót használ.

GÉZENGÚZ Mártással leöntött kötszer.

GHIBELLIN Dante korabeli faliszóttos.

GIBIC A legkíváncsibb madár. Érdekes meteorológiai jelenség, hogy valahányszor megszólal, nyomban kitör a vihar.

GILOTIN Lenyakazott koponyákból nyert csontenyv.

GIN (ejtsd: dzsin). Égetett borókafenyő palackjából kiszabaduló szellem.

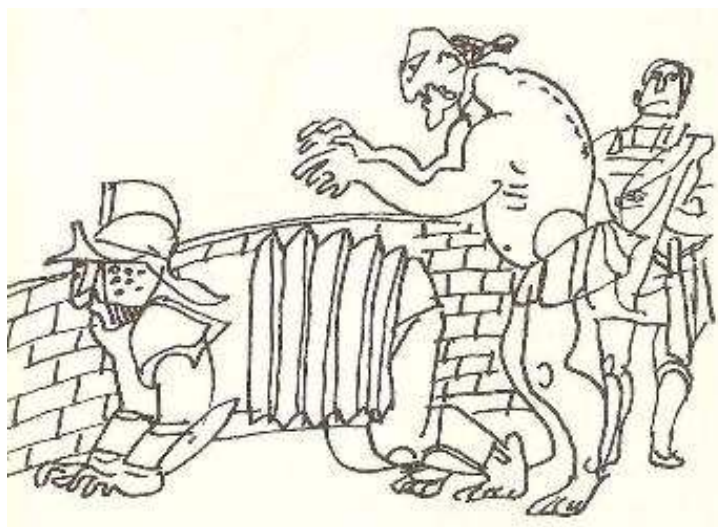

GINGALLÓ Haranglábra húzott hosszú nadrág.

GIORDANO BRUNO („Barna Jordán”). A „Kék Duna” sikere nyomán a Jordán folyóról írt olasz keringő.

GIRLAND Tekervényes partszegélyű sziget az Északi-tenger és az Atlanti-óceán közt. Fővárosa Confetti.

GLADIÁTOR Az ókori római arénák fűtőberendezése.

GNÓMA Manófeleség.

GO HOME Japán játékkaszinó, a „go” nevű játék otthona. Amerikai turisták többnyire elkerülik.

GÓL Ókori nép. Ma már kihalt. (Második jelentését lásd a „hól” címszónál.)

GOLF Áram, amelyet Angliában bottal ütnek, hogy keringjen.

GOLYVA Kikeresztelkedett.

GOMOLYA Báránnyelvből készült túró.

GOMORRA Nemi betegség. Különösen szodomistáknál gyakori.

GORGONZOLA (Émile). Spanyol származású francia író, a naturalizmus egyik megalapítója. „Le Fromage” (A Sajt) című regénye magyar vonatkozású: a Roquefort márkát arcátlanul kihívó Monsieur Toureau-t, a mű fő alakját Liptón körözik.

GÖREB Egészen apró lombik, amelyet félőrült tudósok vasárnaponként pórázon sétáltatnak.

GÖRVÉLY Kerekeken guruló dagadt násznagy.

GRACIÓZ A Grác környéki erdőben élő, igen kecses nemes vad.

GRIMASZ (Fintorosz). Görög tábornok, a lemondott katonai junta vezetője.

GRIMBUSZ Meseautó.

GRIZZLY Grízzel és prézlivel elkészített medvehús a Panír-fennsíkon. (Lásd ott.)

GRÜBERLI Magas szárú, bokában kétoldalt elegánsan behorpasztott bőrcsizma.

GUANÓ Madarászataról ismert olasz város.

GULIPÁN Főleg Hollandiában termesztett, különös, madár alakú virág.

GUYANA Hacsaturján-balet.

GYARLÓ Nem arabs paripa.

GYOMORRONTÁS Dudvaszagoláskor érzett hányinger.

H

HABAKUKK Profetikus madár. Állítólag előre megmondja, hány évünk van hátra.

HABÓKOS Különc széptevő.

HACUKA Zsidó ünnep, amelynek során a vének gyertyát gyújtva megszaggatják ruhájukat, az ifjak pedig gyertya nélkül a lányokét.

HACSEK Csehszlovákiában eredő folyó. A Sajóba ömlik.

HADÚR Hajdani repülő-indulózenék ismert hangneme.

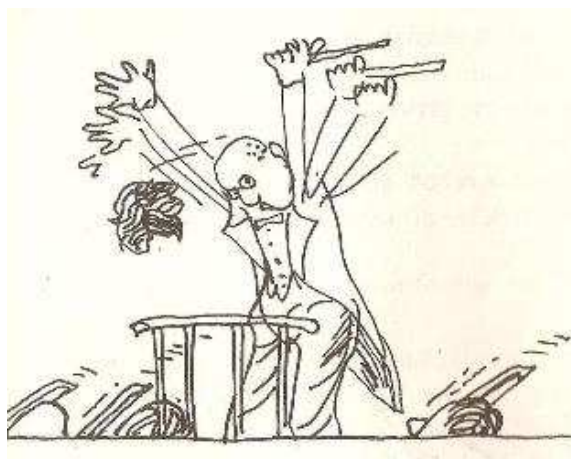
HAGIA SOPHIA Isztambuli táncosnő, a tiszteletére épített hatalmas színház névadója.

HAGYMÁZ Önkívületi állapotban mezőgazdasági munkát végez.

HAJFA Izraeli asszonyok által használt fejkaró.

HAJÓHINTA Tengeri vihar.

HAJRÁ Paróka. (Argó.)

HAJSZESZ Egyiptomi fáraó volt. Kedves piperecikkeivel együtt temették el.

HALLÓ Telephónosz görög eposzköltő által megénekelte különös mitológiai frigy, amely a perverszoszi öbölben ment végbe a hallá változtatott Héra és a ló képében megjelenő Zeusz közt. Alig lehetett őket szétkapcsolni.

HALLUCINÁL Ucinál, mintha hallana.

HAMELNI Patkányt fogni.

HAMSZTEROL Öblögetőszer. (Vagyonossá lett feltalálójának, az angol Handley Hamsternek nevéből.)

HANCSU Kína legnagyobb kesztyűgyára.

HANGÁR Zeneterem.

HAPSI Náthás ürge.

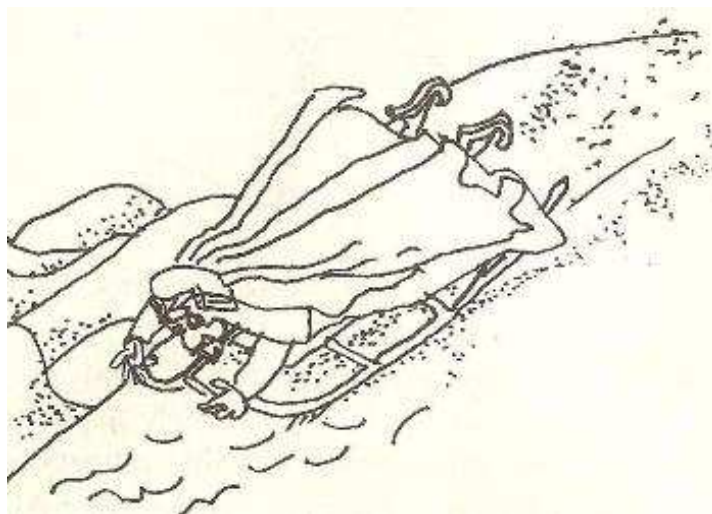
HARAGTARTÓ A melltartóhoz hasonló panofix szerkezet, amely haragunkat mindig frissen és ruganyosan tartja.

HARMADFŰ Többször átfőzött kamillatea. Rendszerint beteg lovakkal itatják.

HASKELEP Kétszikű növény. Fűves vetésforgóhoz alkalmazzák.

HASMARS A grenádírmarsot rontó bemondás az ultiban.

HASSZÁN Arabok által használt, bobszerű sivatagi lesiklóeszköz, amelyen az utas hasmánt helyezkedik el.

HÁTOSZTÁN Tartomány Hátsó-Indiában.

HAUPTTREFFER Főtaláló. (Német.)

HÉBER Izraeli borospincékben kifizetett, igen alacsony napszám.

HEGYESHALOM Fontos földrajzi pont Brigitte Bardot hegy- és vízrajzi térképén. Nálunk határt jelent, Franciaországban nem.

HELIOGRÁF Zeppelin jelzője a korabeli sajtóban.

HELSINGÖR Ismert dán varrógépmárka. (Lásd még a Fortinbras címszónál.)

HEMENDEX Külkereskedelmi vállalat. Főleg sonkát és tojást szállít Angliának.

HEMORROIDÁK A fél alvilág, ismertebb kifejezéssel: az alfélvilág vérszomjas istennői a görög mitológiában. A legenda szerint Euklidész győzte le őket egy csonka kúppal.

HENDIKEP Kézen viselt boleró.

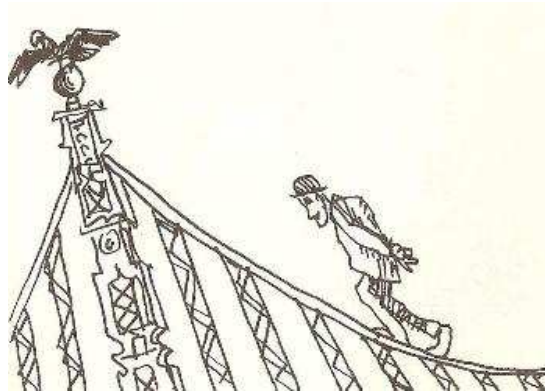
HEPCIÁS Náthás bibliai próféta.

HEROIN Elkábított hősnő.

HETEROGÉN A könnyűvérűség hordozója. (Örökléstan kifejezés.)

HÉTPRÓBA Gazemberek összetett atlétikai versenye.

HIDALGÓ Hidalogni: nyelvújítás kori, ma már kiveszett szó. Jelentése: hídon andalogni. Hidalgó, aki a hídon andalog.

HIDRATÁL Mitológiai edény, levágott szörnyfejek összegyűjtésére.

HIDROKORTIZON Vízitündér.

HIMALÁJA A dél-ázsiai hegyekben dívó férfi-női vegyes pankráció egyik figurája.

HIMBÁL Estély, amelyen csak férfiak vehetnek részt.

HIMPELLÉR A vincellérnek alárendelt présházi alkalmazott; szőlőléhűtő.

HIPNOPÉDIA Altatásos lábápolás.

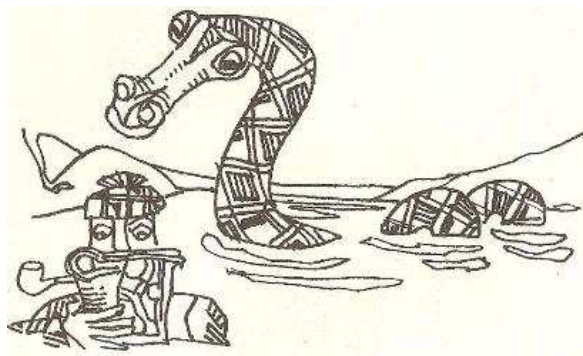
HIPOTÉKA Tisztítószer-raktár.

HIPPODROM Hippik arénázására kijelölt terület; az Egyesült Államokban a nagyobb politikai cirkuszok színhelye.

HÓEMBER Téli hónap.

HÓHÉR Nyaktiloszkópus.

HOHMEC Skót tó, szörnyel.

HÓKA Piciny, csillag alakú téli csapadékszemcse, mely csak a lovak homlokán nem olvad el.

HÓL A labda berakása a kapuba. (Nálunk oroszos „gól” alakja honosodott meg.)

HOMÉR Trójai rákfajta.

HÓNALJ A „vállalj” felszólítás régebbi alakja.

HONOLULU Lajos nevű eltűnt személyek utáni érdeklődés. Csak kérdő alakja ismert.

HORGOLÁS Hangos bóbiskolás egy kézimunka fölött.

HORMONOK A szaporodást szigorúan szabályozó amerikai szekta tagjai. A férfi és női hormonok időről időre közös ülésre jönnek össze, s belső kiválasztással döntenek utódaikról.

HÓRUKK Téli csapadék ellapátolása.

HÓZÖNGÉS Fölhevült állapotban ejtett hangzófajta.

HUSZÁROK Katonai árok, a lövészároknál hússzor nagyobb, hogy a lovak is elférjenek benne.

HUSZITA Rostához hasonló középkori kínzó-, illetve kivégzőeszköz, amelyen az eretnekeket és lázadókat átnyomkodták.

I, Í

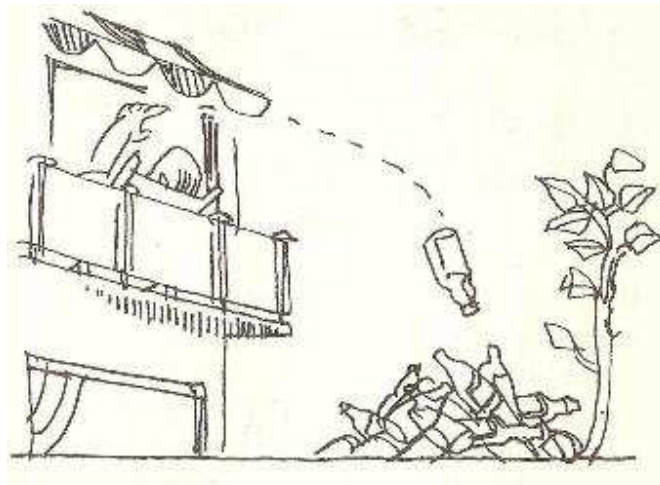
ÍBEROL Kártyafertőtlenítő szer.

IDEGDÚC Hibbant galambok szanatóriuma.

IDE-ODA (Futamulya). Japán asztaliteniszező. Párosban világbajnokságot is nyert, oldalán Kicside Csapamukival.

IDUS Az Ida név férfi változata a régi Rómában. (Névnepja hajdan március 15-én volt.)

IDÜLT Nyaralóhelyen állandóan ivott.

IGÉZ Elbűvölően ragoz.

IHAJ A csuhajjal és az árvalányhajjal együtt főleg nagyobb vigasságok idején kitűzött növényféleség.

ÍJ Fájdalmas felkiáltás, főleg nyilallás esetén.

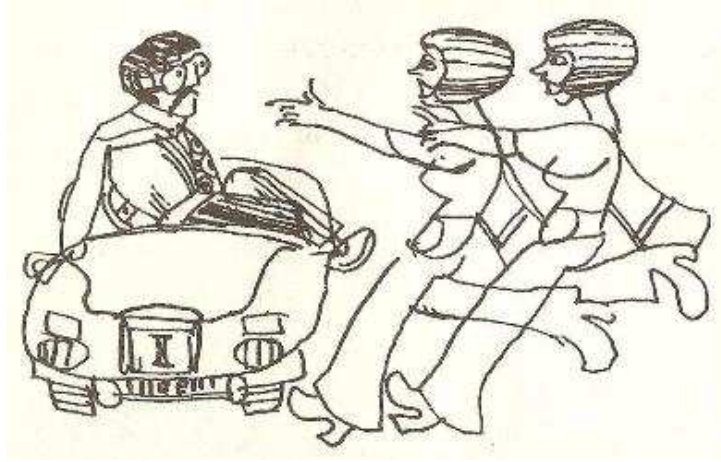
ILLOVSZKY (Rudolf). A magyar labdarúgó-válogatott mellé beosztott filozófus volt. Tőle származik a klasszikus mondás: „Nem a győzelem a fontos, hanem a részvét.”

IMBECILLIS Baktériumfajta, mely különösen az agyi szürkeállományra veszélyes.

INCSELEG Araszol. (Angol.)

INDA Mindenkit behálózó indus asszony.

INDIGÓZÁS Olasz fiatalemberekre utazó lányok viselkedésének kopírozása.

INFÁMIS Spanyol és portugál hercegi cím.

INFARKTUS Szívbeteg tintahalak farkuszonyában megrekedő fekete festékanyag.

INKASSZÓ Magas bevétel reményében rendezett ősi indián vívómérkőzés.

INKUBÁTOR Mongol város Ulánbátortól 50 kilométernyire. Ultramodern szülészetről nevezetes.

INTERES Tökéje kamataiból élő olasz labdarúgó.

INTERJÚ A varjú és a kacsza kereszteződéséből származó madár.

INTERKALÁRIS A nemzetközi rendőrség által körözött nyaklánc.

INTRIKA Szerepkör a tragika és komika között.

INVESTÁLNI Valakit a leendő szaporulat kedvéért egy Veszta-szűz ágyába befektetni.

INZULIN (Pjotr Szamojlovics). Cukrosbácsi Dosztojevszkij „Bűn és bűnhődés” című regényéből.

INSELLÉR Kitanult jobbágy

ÍNYCSIKLANDÓ Fogvájó.

IRIGÁL Szimfonikus zenekart gumilabdával vezényel,

ÍROTKŐ Őskori sajtótermék. Szerkesztősége állítólag a Sinai-hegyen működött.

ISIÁSZ Klasszikus eposz. Hősnője Zsába királyné.

ISZKIRI (Achmed Köprülü Ben Ibrahim Ibn Jusszuf, pasa). A nándorfehérvári török seregek fővezére.

IV Római négyrét.

IZMAIL Kellemes zamatú, ehető zománc. Török találmány.

IZOLDA Nyilvános házikó, melyben a zenerajongók csekély beléptidj ellenében operaáriákat élvezhetnek. Igen nehéz trisztán tartani.

IZOMÉRA Sportolók alapozó edzésének időszaka.

J

JAJSZÓ Vagy úgy! (Jiddis.)

JAKOBINUS A XVIII. század végén így nevezték a zsidóknak azt az ágát, amely Jákobtól származtatta magát. (A XIX. század elejétől új elnevezésük: „Jozefin“.)

JAN KIEPURA „Hosszú nap” - Eggerth Márta hajdani híres szerepe.

JANTEV (Hriszto). Bolgár munkaügyi miniszter.

JASIN A legrugalmasabb inak egyike. Közelről leadott lövéseknek is ellenáll.

JASSZ Csavargók által előadott zene.

JEDIKULE Török eredetű hangszer; elterjedtebb nevén: violoncella.

JENKI-DÚDL Amerikai cumifajta. Pontosan úgy hat a csecsemőre, mintha az édesanya a himnuszt dúdlná.

JEREMIÁD Labdarúgásban a robinzonádkhoz hasonló csukaugrás, amelynél azonban a labda a vetődő kapus alatt begurul a hálóba. (A Jeremy nevű angol kapus nevééről.)

JESÍVA Hindu istenség. Száz karja van, s mind a mellét veri.

JIMÉNEZ (ejtsd: himenez). Anyakönyvvezető a spanyol nyelvű országokban.

JOBBADÁN Magyar vajmárka.

JOGHURT Mongol sátorfajta, melyben többnyire lótejlet savanyítanak.

JOJÓ Ideges helyeslés, amelyet rendszerint a fej le-föl rándítgatása kísér. (Érdekesség, hogy mintegy negyven éve még ezt a munkát is kézzel végezték.)

JÓSKA Jövendőmondó-segéd. (**Aljóska**: tanuló ugyanabban a szakmában.)

JOVIÁLIS Derűs ünnepség a természet lágy ölén; eredetileg Jupiter tiszteletére rendezett szertartás.

JÖVEL Nem elipszilonnal.

JUDO A japán-izraeli baráti társaság rövid elnevezése.

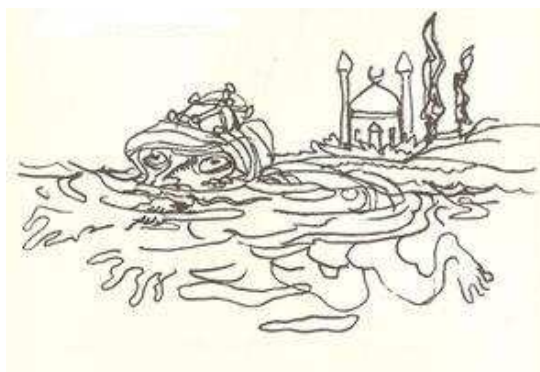
JUSTIZMORD Csak azért is mordkontra!

JUTTA Német hársfarostból előállított szálas anyag, amelyből a fizetési borítékokat helyettesítő kisebb táskákat gyártják. (Juttatáska.)

K

KAJAK, KENU Egzotikus állatok, a jak és az emu vízben élő rokonai

KAJMÁN Török szultán, Szulejmán fia. A Rodostóban szeretett úszkálni.

KAKASSZÓ Reszkető belekkel vívott hajnali párbaj.

KALAMAJKA Orosz népi hangszer.

KALAMÁRIS Tintával sebtében lerajzolt nyaklánc.

KALITKA Orosz népdal. A „Maya” című operett szovjet feldolgozásában is szerepel: „Kalitka, Kalitka, Kalitka Maya.”

KALOTASZEG Középkori fenyítőeszközök összeeskábálására szolgált vastömegcikk.

KALUCSNI Esős, latyakos időben sétálni. A hasonló jelentésű német „kalutschen” igéből.

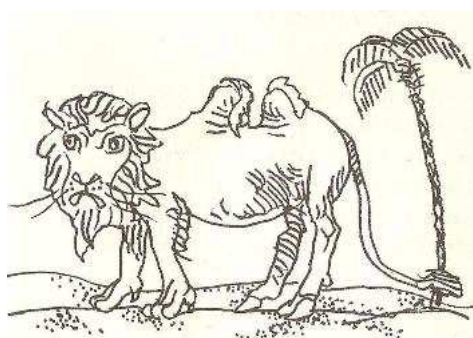
KAMARILLA Erős gyógytea, melyet különösen a bécsi császári udvar örökké göthös tagjai kedveltek.

KAMATYOL Kiszámítja a befektyetés után járó százalék összegét.

KAMCSATKA A pumával rokon ragadozó állat. Állandóan kint lógó, földig érő, úgynevezett földnyelvéről nevezetes.

KAMEL Szerelmes teve.

KAMÉLEON Állat, amely hol teve, hol oroszlán alakot ölt.

KAMERUN Nyugdíjas tévétechnikusok üdülőhelye Afrikában.

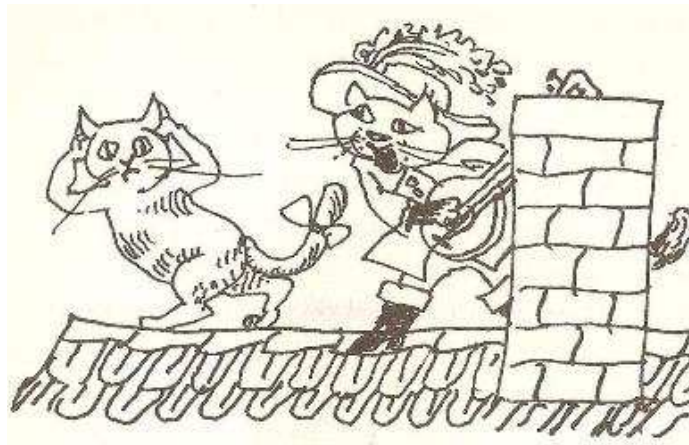
KAMION Az anion és a kation közt elhelyezkedő semleges töltésű ion. Teherautión szállítják.

KANCELLÁR Erős, férfias német sör.

KANCSAL Olyan férfi, aki a feleségére néz, de a szeretőjét látja.

KANCSUKA Ehetetlen húsa miatt csupán ütlegetésre használt halhím.

KANDÚR Disznó hangneme

KANTÁTA Immanuel Kant német filozófus műveinek összefoglaló címe.

KÁOSZ Képarusok Országos Szervezete.

KAPITÁLIS Fölszarvazott tőkés.

KAPUCÍNER Tejeskávét kolduló csuklyás szerzetes.

KAPUCNI Lakókat tizenegy után beereceni.

KARALÁBÉ Szerelmespár a Margitszigeten.

KARAMELL Ugyanez öt perccel később.

KÁRÁSZ 1. Biztosítási becsüs. 2. Kártyalap.

KARAVÁNSZERÁJ Sivatagban vándorló palota.

KARDIOLÓGUS Ógörög tragédiákban a kórus két része között kibontakozó, szívbe markoló párbeszéd.

KARIBDISZ Ókori sziklaékítmény az Antillák bejáratánál.

KARIÓKA A kariesz nevű kelet-ázsiai fa ehető gyökere, mely a fa elszúvasodása esetén is élvezhető marad. Stimuláló hatású lévén, a bennszülöttek főleg nagyobb táncos ünnepélyek előtt fogyasztják.

KARMANYOL Karmantyúban karmol (értsd: ártalmatlan). Képes népi szólás a francia forradalom idejéből.

KAROSSZÉRIA Egy sorozat fotel.

KASHA (Hejfec.) Szlovák származású hegedűvirtuóz.

KASSZÍRNÓ Babiloni prostituált.

KASZTANYÉT Menyéthez hasonló, főleg Kasztília gesztenyéseiben honos, csattogó hangú állat.

KATASZTRÓFA Elrontott versszak a telekkönyvben.

KATATON Dadogó, elmegyenge baka.

KATEDRÁLIS Egyetemi tanár. (A latin „professor cathedralis” kifejezésből.)

KAVAFISZ Zenei jel a görög (Lied) hangsorban.

KAVICS (Mirosláv). Jugoszláv kutató, a sóder feltalálója.

KAZAMATA Ókori felekezet. Hívei, a kazamaták szerint a boldogság nem a földön vár ránk, hanem a föld alatt.

KECSKERÁGÓ Éhes hegyipásztor.

KEFELEVONAT Közlekedési eszköz, amelynek a személyvonaténál is hosszabb az átfutási ideje.

KÉKFRANKOS Magyarország konvertibilis valutája.

KÉMCSŐ Felderítő műszere a gyanús elemek megfigyelésére. Alkalmazását külön kémtanfolyamon (Kémia) oktatják

KÉPMUTATÁS Zsűrizés a Képcsarnok Vállalatnál.

KÉRÉSZ Tarhás. (Nyelvújítás kori szó.)

KEZESLÁBAS Megszelídített konyhai edény.

KIKUPÁL Okkupált gyarmatról kivonul.

KIMONÓ Japán cseléd lányok szabadnapja.

KINOPLASZT Megragasztott, térhatású film.

KIÖL Nyugatnémet kikötőváros, szögediesen.

KISDEDŐVÓ Gyermekváros az Ukrán SZSZK-ban.

KIVING A fityígekkel és vizigóttokkal (lásd ott) rokon hajós nép. Az egykorú ábrázolatok szerint rendkívül rövid ujjak jellemezték őket. Életükről – amint a Fake-on Press hírügynökség jelenti – a neves svéd filmrendező, Ingmar Bennvan készített filmet.

KLEPTOSOM Mániákus somtolvaj.

KLOTÜR Zárt állapotban levő német vécéajtó.

KOALA Medvéből sajtolt üdítő ital.

KOBALT Kék színű erdei törpe.

KOLUMBÁRIUM Főként halotti urnák lezárásához használt ezüstfehér vegyi elem. Kolumbusz fedezte föl, közvetlenül Amerika után.

KÓMIK A magyarok őshazájában napjainkban dívó rajzosregény műfaj.

KOMPLÉ Átkelőjármű fedélzetére fölcsapó és a kosztümöket eláztató víz.

KOMPOSZT Ízletes befőtt, amelyet a kert végében összegyűjtött hullott gyümölcsökből készítenek.

KONDOLEÁLNI Velencei bárkában dalolva nyilvánítani részvétet.

KONFLIS Drámai összeütközés egy lóban.

KONKLÁVE Szerzetesek által gyártott homorú lencse.

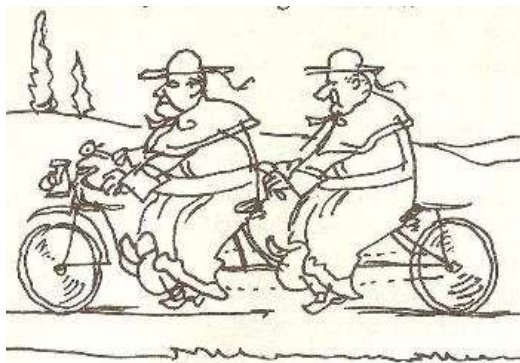
KONZOL Választott államvezető a régi Rómában, a köztársaság tartópillére.

KONZUMHÖLGY A Konzumturiszt alkalmazottja, aki külföldieket csak nemes valuta ellenében szolgál ki.

KONYÍT Ért a lovakhoz. (Orosz.)

KOORDINÁL Két jól összehangolt bíboros

KÓPIA Ügyesen lemásolt szűrőfegyver.

KOPRODUKCIÓ Szennyvízcsatorna. (A görög „koprosz” - széklet - és a latin „dukció” - vezeték -szóból.)

KORÁL Éneklő virágállat.

KORCSULA Híres jégkori stadion Jugoszláviában.

KORREPETÁLÁS Az a jelenség, amikor egy nő két egymást követő évben ugyanazt az életkort vallja be.

KOSLAT Régi mértékegység birkák súlyának megállapítására.

KÓSTÁL Drága edény, amelyet a legjobb férfi énekes kap a táncdalfesztiválon.

KOTNYELES Hosszú farkú tyúk.

KÖRET Húsmegszakítás.

KRAKÉLER Éles karakter.

KRESZ (Géza). Közlekedésrendészeti újíto.

KRIVOJ ROG A Tiger Rag hatására komponált népszerű ukrán dzsessz-szám.

KRÍZIS Krózus új neve, miután vagyonát elvesztette.

KROKETT Angol szabadtéri játék, amelynek során zsírban kisütött hús- vagy burgonyagombócokat kell kis kapukon átütöni.

KUCSMAGOMBA Téli fejedők belső részén az izzadság hatására elterjedő élősd.

KUKA Süketnéma szemétgyűjtő.

KUKSOL A K.u.k.-ra voksol. (Tört.)

KULIMÁSZ Kenetlen kerekei miatt csigaként haladó riksa.

KUPEC Ló- vagy marharakás.

KUPLÉ Vasúti fülke. (**Kuplé-raj**: Magyar Államvasutak.)

KUPLUNG Tajvani nyilvánosház autós vendégeknek.

KURÁRE Nyílméreggel gyógyítani. (Latin.)

KURSZALON Vörös hangulatlímpás nyilvános helyiség üdülővendégeknek.

KURUC Rákóczi téri strázsa

KÜRASSZÍR A ninivei vértések kedvenc likőrje volt.

KÜRASSZÓ Vívók szabadgyakorlata.

KÜRETT Korcsolyázó gyakorlat művi megszakítása; jégkaparás.

KVANTUNG Fizikai tömeg. (~ **mechanika**: kínai szerelési eljárás.)

KVINTESSZENCIA Ötszörös töménységű ecetkivonat.

KVINTETT Ötösben elkövetett bűntett.

L

LABANC Ugyanaz, mint a kuruc (lásd ott), csak a Grabenen.

LAGERLÖF Katonai merőkanál a svédeknél.

LAKMUSZ Papirosízú Délibes-opera.

LAMÉ Selymes szőrű tibeti emlős.

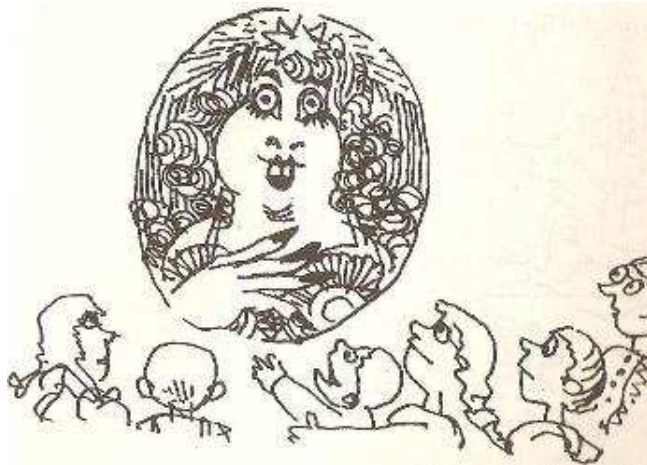
LANTORNA Kobzosok, később verklisek által használt létra az emeleti fillérek beszédésére.

LAOKOON Kínai apától és héber anyától származó ismert görög kígyóbüvölő.

LAPU Lajosmizse-alsó pályaudvar rövidített neve.

LASSZÓ Kötéllel vívott csörte.

LATERNA MAGICA Fölülmúlhatatlan varázsú olasz színész, az állófilm koronázatlan királynője.

LAVINIA Magas hegyekből alázúduló fagyfalt.

LEFTYMÁL Körülmetél.

LEGHORN A világ egyik legmagasabb hegycsúcsa Tojó államban. Gyakran és szívesen másszák meg.

LÉHŰTŐ Frizsider.

LEKOPASZT Sebről tapaszt leránt.

LEMEZTELENÍT Zenekereskedést kifoszt.

LENCSE Ókori kínai bölcsele a Link-dinasztia idejéből. Tanításai ma már nehezen kihüvelyezhetőek.

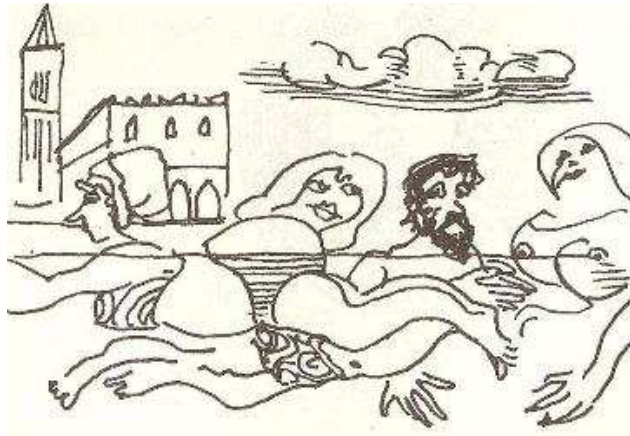
LEONCAVALLO Cirkuszi mutatvány, melynek során az idomár - rendszerint erős zenekari kísérettel - oroszlánháton nyargal körbe a porondon.

LIBANON Híressé vált történelmi kifejezés Mária Terézia idejéből. Állítólag a főrendek használták: „Életünket és vérünket, de libát nem.”

LIBATOP Dühös libák jellegzetes lábmozdulata, mellyel a paréjon töltik ki bosszújukat. Sok maszlag elfogyasztása után különösen gyakori.

LIBÉRIA A leginasabb férfiak országa.

LIBIDÓ Híres velencei strand, a szerelemre éhesek vadászterülete.

LIGETI Körhinta és szobrászművész. Utóbbi minőségében legismertebb műve a hasonhelyű Anonymand-szobor.

LITURGIA Olasz város, a konzervatív katolicizmus fellegvára.

LOJÁLIS Lajos-napi vigalom.

LOKÁLPATRIÓTA Mulatói törzsvendég.

LÓPIKULA Huszárzenekarok kedvelt hangszere.

LOPÓTÖK Ügyetlen zsebtolvaj.

LORELEY (Francis). Hosszú hajú beat-énekes. Hangos dalával egyik nyugat-németországi föllépése során zátonyra juttatott egy sárga tengeralattjárót.

LÓRUM Versenymének doppingszere.

LÓSTAT Ókori gályáknak paripafejszerűen kiképzett hátsó része.

LÓTUSZ Zálogba vett gebe.

LÓVÁTESZ Lóbelekből jósoló jövendőmondó.

LÓVÉ Önzetlen, igaz, sírig tartó szerelem. (Angol)

LÚDBŐRÖS Libabőrökkel házaló vándorkereskedő

LUDOVIKÁS Dedós kisliba.

LUMBERJACK Ágyékfelmetsző Jack. (A latin „lum-bális” - ágyéktáji - szóból.)

LUMINESZCENCIA Sötétben is világító ecetsűrítmény.

LUTZ - DUPLA LUTZ Erős fenyőpálinka, mely lebegő érzést okoz, de könnyen elszédít, és földhöz vág. A dupla Flippez hasonlóan, sok jéggel kedvelik.

M

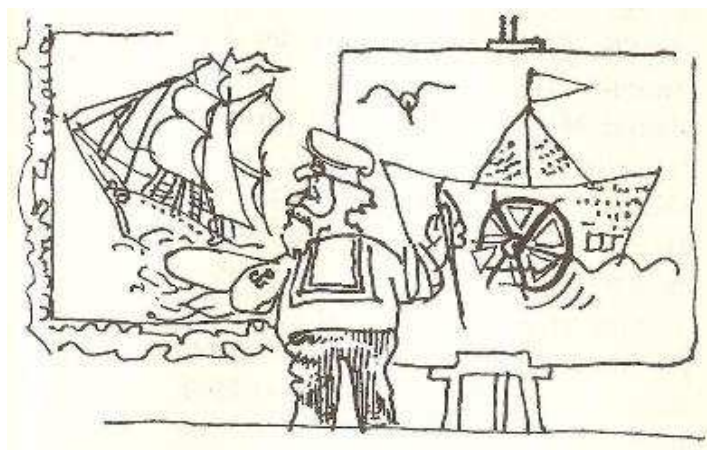
MACEDÓN (ejtsd: Mekídn, Gregor). Skót Balkánkutató.

MACESZ NB 1-es labdarúgó, akit egy húsvéti tornán laskává aprítottak.

MÁGNES Többnyire vasak összeszedésére alkalmazott, hajdani gazdag nemes. (Vö.: „Mágnes Miska".)

MAHARÁNI Nemes indiai fafajta.

MAHART Az opartot, a popartot és a partot követő irányzat, amely a régi mefterek munkájából indul ki.

MAKADÁM Szülészet kópadlója.

MAKE UP „Csináld föl!" Az amerikai hippik egyik jelszava.

MALÁRIA Énekszóló afrikai operákban.

MÁLHAHORDÓ Többnyire expedíciók által igénybe vett sajátos hordóféle, melybe ital helyett málhákat raknak. Kiürítésük igen gyakran málhalopók segítségével történik.

MALIGÁN-FOK Dél-Amerika legdélibb szöglete, a rendkívül tüzes borai miatt Tüzföldnek nevezett térségben.

MÁLINKÓ Hegypásztorok faragta, csipogó hangú, pöttöm fúvós hangszer. Aranyból is készítik.

MALTÓZ Édesszájú máltai tengerész.

MAMELUK Hely, ahová szemben álló választási korifeusok küldözgetik egymást.

MANDINER Biliárdfejű hotelszolga.

MANDZSETTA Mandzsúriai vérbosszú. Bekövetkeztéig a sértett család férfi tagjai véres kézelőt hordanak, s ezt csak a leszámolás után mossák ki.

MANIKŰR Szabadkorcsolyázás tenyéren. (Magyar specialitás.)

MANYSI Margit egyik becézése a voguloknál.

MARCIÁLIS Harciális.

MARCONI Rádiócsótészta.

MARIJUANA Mexikói énekesnő. Valósággal megmámorosítja híveit.

MARÍNER Hagymás ecetbe áztatott úrrakéta.

MARKECOL A metanolhoz hasonló alkohol. A hatása alatt álló személyek a tudatukon kívül a pénztárcájukat is el szokták veszteni.

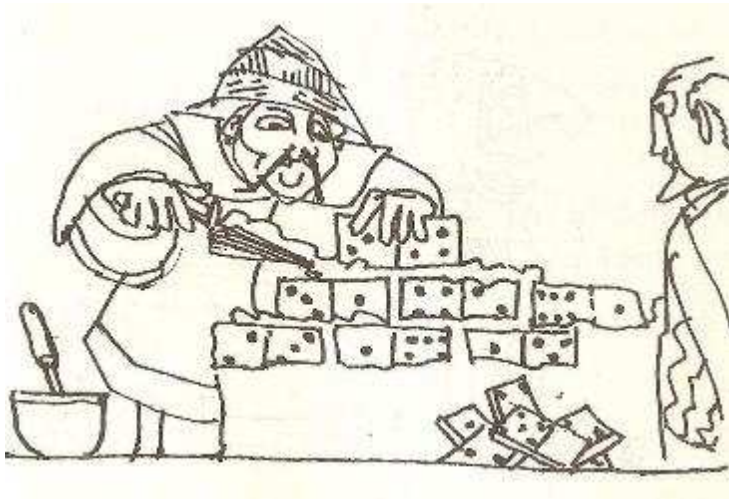
MARKETING 1. Piaci árusok által viselt ruhadarab. 2. A Marké király által összehívott nemzetgyűlés. (Tört.)

MASZKABÁL Farsangi álarcban szalonnát főz.

MASZTIX Alvilági folyó, melynek partjain fehér-indián félvérek sétálnak charonfogva.

MATA HARI Japán öngyilkossági mánia. A szokás eredetileg onnan származik, hogy az elfogott japán kémek és kémnők, nehogy árulóvá válhassanak, fölmetszették a hasukat.

MAZSONG Belehülyül a dominózásba.

MEDÁLIA Gomblyukban viselt kerti virág.

MEDÁLJON A cél után tévedésből tovább szaladó győztes futóversenyző felszólítása érmének átvételére.

MEDITÁL Orvosi edény.

MEFISTOFELE Leszázálekolt ördög.

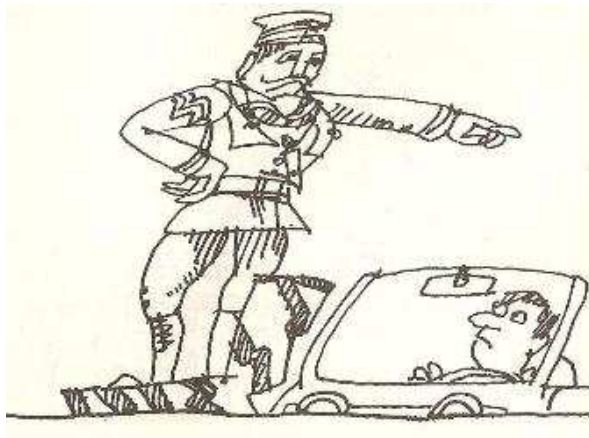
MEGAKASZT Rendkívül népes társadalmi réteg Indiában. (Megfelel a mi bürokráciánknak.)

MÉHLEPÉNY Hulladéknak eladott pite.

MELÓDIÁK Ipari tanuló. (Könnyű melódiák: könnyűipari tanuló; nehéz melódiák: nehézipari tanuló.)

MENHÍR 1. Óskori kőoszlopokra szerelt sürgönydrót. 2. „Uram” – hollandul.

MENJEN INNEN (eredeti írásmód szerint: Mán-jeninnen, Paavo). A helsinki közlekedésrendészet kapitánya.

MÉNROT Vörös színű telivér, amelynek ivadécai, Hunor és Magor csaknem minden versenyüket megnyerték; csupán egy szarvas bírta őket csodával határos módon legyőzni.

MENTŐL Különleges globalkészítmény menték molytalanítására.

MESZKALIN (Anatolij Pantyelejics) orosz gróf, Katalin cárnő kegyencének, Orlov grófnak iskolatársa és barátja, sőt szerelmi postása Katalinnál. Némely források tudni vélik, hogy a heves vérű cárnő, valahányszor a gyönyörű férfit megpillantotta, szinte önkívületi állapotba került.

METROPÓLISI Földalatti szervezetbe tömörült varsói zsidók elnevezése a második világháborúban.

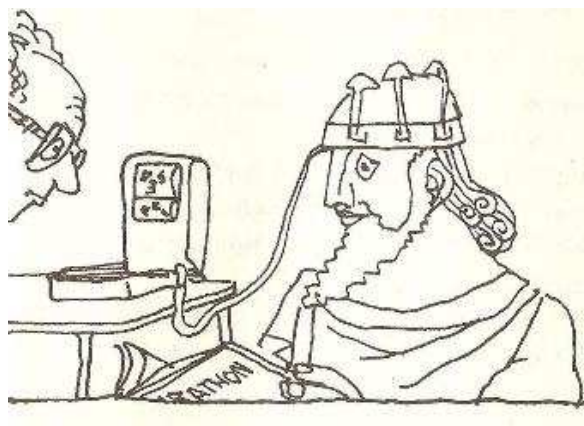
MEZÍTLÁBAS Konyhai főzőedény, amelyen nincs se cipő, se zokni.

MIKROBARÁZDA Körben forgó modern orvosi rázószervezet, amelybe a beteget belehelyezik, hogy a testében levő mikrobák elszédüljenek.

MIKROBUSZ Hím mikroba.

MILÁNÓI SCALA Fél karú női szobor a párizsi Louvre-ban. A legenda szerint ép korában olyan élethű volt, hogy megelevenedett és zongorázni kezdett, ám eközben véletlenül rácsapódott a zongora födele. (Vö.: skálázás.)

MILTIADESZ Intelligencia-fokmérő. (A biofizikában az értelmet tiadokban, illetve mil-tiadokban mérik.)

MIMIKRI Apró termetű, színjátészó tollazatú délővi madár.

MIRELIT Szibériai békeharcosok élcsapata. (Orosz-francia.)

MISKULANCIA Ivartalanító rendelés járóbetegeknek

MISSISSIPPI Ohio állam mindenkori szépségkirálynőjének hivatalos elnevezése.

MISTRESS A férfiszervezet reagálása az őt veszélyeztető női ingerekre.

MITUGRÁSZ Izgága népszónok a régi Athénban.

MNOSZ (Feneész). Világhírű görög feltaláló. Valamennyi találmányát Magyarországon szabadalmaztatta.

MÓCSING Hongkongi élelmezésügyi miniszter.

MOKASSZIN Abesszin bőrbocskor. A hívők ebben zarándokolnak Mokkába.

MONOKINI Kebelbarát, japánul.

MONOKLI Nagybácsi. (A francia „mon oncle” - bácsikám - kifejezés nyomán.)

MORBID Temetőőrök lámpása

MUNKAADÓ Állami bevételi forrás. A végzett teljesítmény arányában vonják le.

MUNKADÍJ (Vacsesszláv Filipovics). A század eleji bérharcok veteránja.

MUSICI DI ROMA Népszerű olasz-cigány táncdalénekes, Peppino di Capri vetélytársa.

MUSZLIN Mohamedán kendőviselet.

MŰEMLŐK Védettséget nyújtó felirat. Jelentése: antikvitás, hozzányúlni veszélyes és tilos.

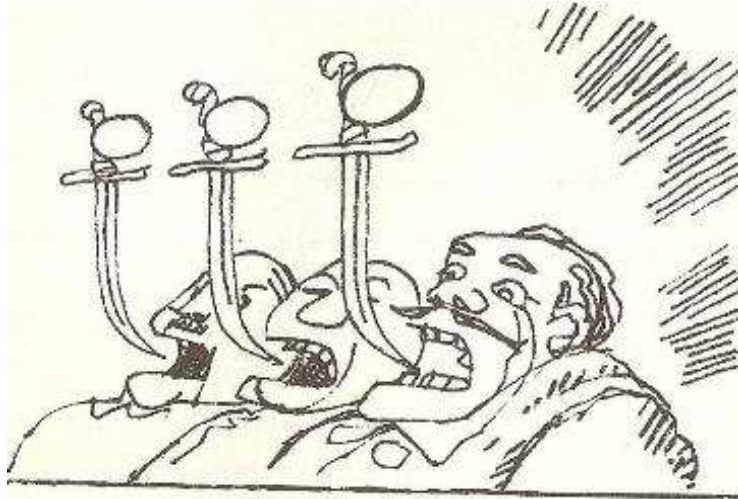
MŰTŐ Mesterséges tő, mellyel az igazit sebészi úton helyettesítik.

MŰVÉSZI Hamisított Vészi Endre mű.

N, NY

NÁBOB Gazdag indiaiak téli sportja.

NACIONÁLÉ Soviniszták himnusza.

NADÁLY A tengernek az az állapota, amikor sem apály, sem dagály nincs. (A spanyol „nada” - semmi - szóból.)

NADRAGULYA Bikacsapat.

NAGYBANI Kis leu.

NAPLEMENTE (Giacomo). Neves olasz giccsfestő.

NAPOLAJ Sötét bőrű, korzikai születésű francia császár. Előbb a Hegypárt, majd a Bonapárt tagja.

NARGILÉ A nargi nevű, Iránban és Törökországban honos gyümölcs leve. Érdekes helyi szokás e két országban, hogy nem szalmaszállal, és nem pohárból, hanem pipából szívják.

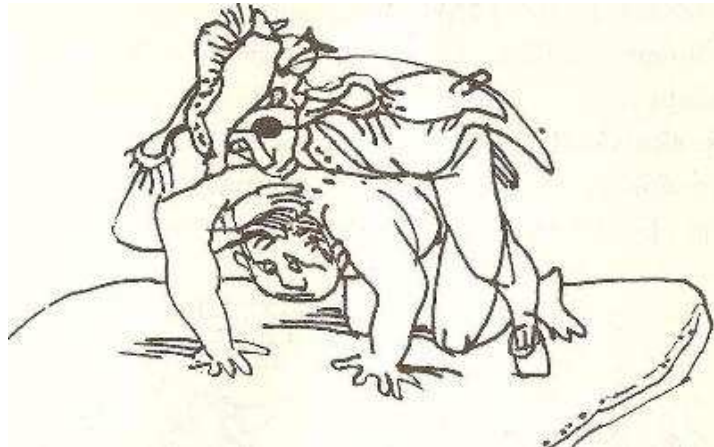
NARVIK Norvég macskafajta. (Innen „narvikol”, „nyarvikol” igéink.)

NAVAJO Indián népbetegség.

NEGLIZSÉ Elhanyagolt ligetecske, melyet csak egy kombiné takar.

NEJ A világtörténelem legkardosabb marsallja. (Innen a mondás: „Isten nem bottal ver, hanem marsallbottal.”)

NELSON Birkózó fogásnem, amelyet a hasonló nevű, fél karú brit tengernagyról neveztek el. Ugyanez két kézzel: dupla Nelson. Ehhez már eggyel több tengernagy szükséges.

NÉMA A „Nautilus” kapitányának felesége.

NEMESBÍT Sir John Lennon.

NÉMI Csekély számú öregasszony.

NESZESSZER A mitesszernél nagyobb bőrdudor. Vonatablaknál szokták kinyomni.

NESZTEK Dobozolt marhahús. Elegendő – a neszkávé mintájára – forró vízzel felönteni.

NEW JERSEY Viseletlen gyapjúholmi.

NEXUS Mitológiai ing. Aki belebújt, tiszta maradt.

NIPPON Vitrinbe való japán porcelán figura.

NIRVÁNA Megsemmisült karaván.

NOSPA Belga gyógyfürdő, melynek vize elmulasztja a csúzos fájdalmakat.

NOTA BENE Dalos ajkú középcsatár.

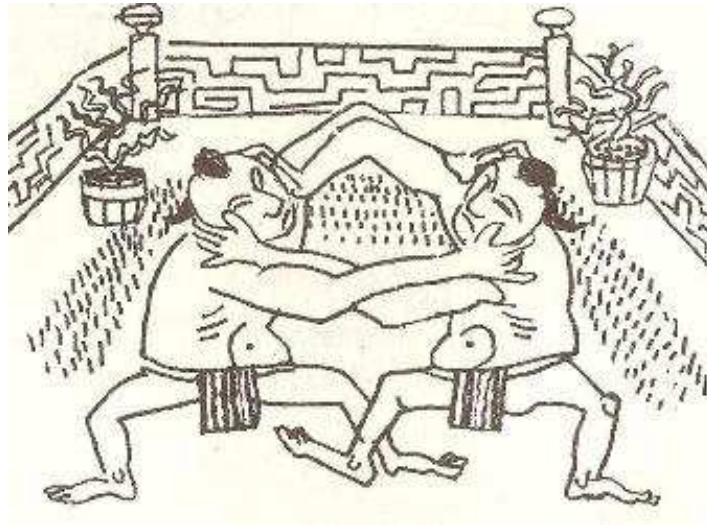
NÓTÁRIUS Megrögzött, visszaeső bűnöző, akit a jegyzőnek a XIX. század első harmadáig jogában állt saját hatáskörében megbüntetnie. (Nem tévesztendő össze a vele hangalakilag rokon nótaárussal.)

NŐI MELLCSÚCS Versenyuszodákban megfigyelhető élettani jelenség. Akad száz-, sőt kétszáz méteres is. Hideg vízben könnyebb felállítani.

NŐSÜLÉS Boszorkányégetés.

NUMERUS NULLUS Az öregedéssel járó kellemetlen állapot.

NYAKATEKERT Japán kert, ahol a gazdag ifjak az önvédelmi birkózást, az úgynevezett nyakatét (az ellenfél nyakának kitekerését) tanulják.

NYASGEM Irodai dolgozókat összefűző kapocs.

NYENYERE Muzikális afrikai államfő.

NYIROKCSOMÓ Feledékeny sebészek által emlékeztetőül a nyirokérre kötött csomó. (Jelentése: „Holnap itt nyirok.”)

NYOMÓDÚC Galambszaporító berendezés.

NYÚLGÁT Gyenge minőségű csokoládé, mellyel Dunát lehet rekeszteni.

O, Ó

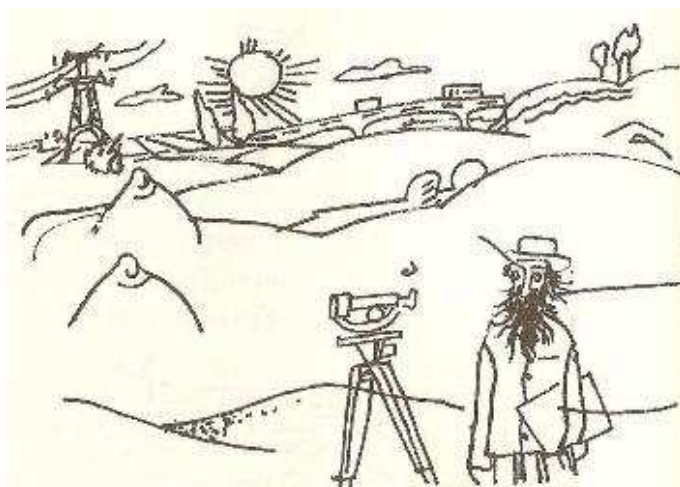
OBELISZK Közzemlére állított háremhölgy.

OBLIGÁT Árvíz elleni kötelező védőtöltés.

OBOA Kettős nyelvű óriáskígyó.

OBSIT Börtönből való elbocsátást igazoló okmány.

OBSZCÉN Földtörténeti jelenkor.

OBSZIDIÁN Pápa a pápaság korai szakaszában. Némely följegyzés szerint kőből üveget fakasztott.

ÓDIUM Igen elterjedt kábítószer.

OEUVRE Párizsi múzeum.

OFF SIDE Sporttábor az észak-amerikai tengerparton. (Lásd: „Off Side Story”.)

OGINO Két személy által játszott mulatságos japán kiszámolós játék.

OGONYOK Móricz Zsigmond regényének illusztrált orosz kiadása.

ÓHAJ Új haj kívánása.

OKIRATI (Hamisító). Botránys körülmények között leváltott japán közhivatalnok.

OKTÁV Az a táv, amely a skála első hangját az utolsótól elválasztja.

OKTETT Megalapozott, nyolcszor is átgondolt cselekedet.

OKTROJÁL 1. Angol udvari evezőscsapat. **2.** Királyig menő, nyolc egyszínű lapból álló sorozat az alsós játéokban.

OKULÁR Erősen rövidlátó havasi juhász.

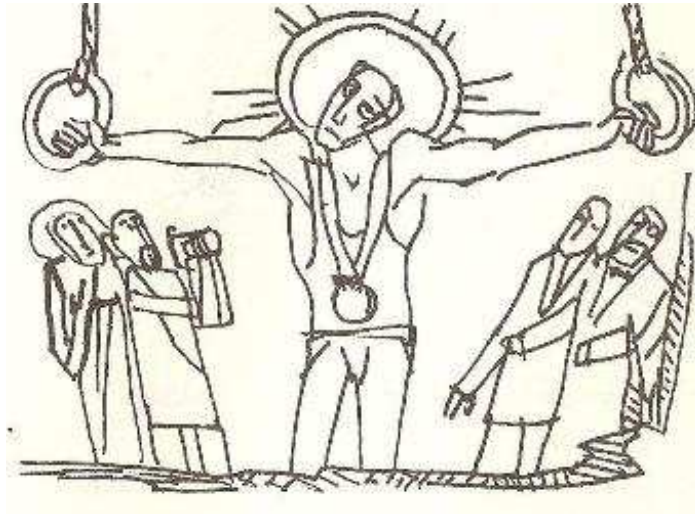
OKULÁS Pápaszemes Télapó.

OLAJKÁR Fölrobbant üzemanagtartály.

OLDALT Angol és német aggok találkozója.

OLDOZ Kiöregedett amerikai varázsló.

OLIMPIKON Aranyérmes versenyzőt ábrázoló szentkép.

OLIVÉR Paripafajta. Még a telivérnél is ritkább.

OLMÜTZ Német olajfúrók sapkája.

ÓLOMZÁR Régi kacatokra szerelt lakat.

OLTÁRIJÓ USA-állam, amelybe kiváló utah vezetnek.

ONÁNIA Függetlenné lett gyarmat, amely ma már nem szorul külső segítségre. Legfőbb behozatali terméke a maszturbogenerátor.

ONASSZISZ Gazdag kikötőváros, Szent Ferenc szülőhelye.

ÓNEÁSZ Trójai hős. Kártyacsatában esett el.

OPATA Nagyokat rúgó ló, mely alól kilátszik az óláb.

OPERÁL Énekesek torkából mütét útján vágja ki a magas cét.

OPERATŐR Dalszínházi műfegyver.

ORÉMUSZ Romulusz imája farkasvakságban szenvedő öccséért.

ORGANZA A szervezett textilmunkásnők elnevezése Spanyolországban.

ORGAZMUS Rotterdami filozófus. Fő műve: „A tiszta ész elborulása.”

ORIGÓ A madárfütty kezdete.

ORIZA Spanyol városka. Gyermektápszer-gyáráról nevezetes.

ORMÁNSÁG Óskori elefánttemető Magyarország területén.

ORRTUTAJ Herder-díjas magyar vízi jármű. Róla tartja a mondás: „Fluctuat nec mergitur.”

ORTHODOX Világhírű magyar labdarúgó által alapított svájci óragyár.

ORTOGRÁFIA Helyrajz. (Német-görög.)

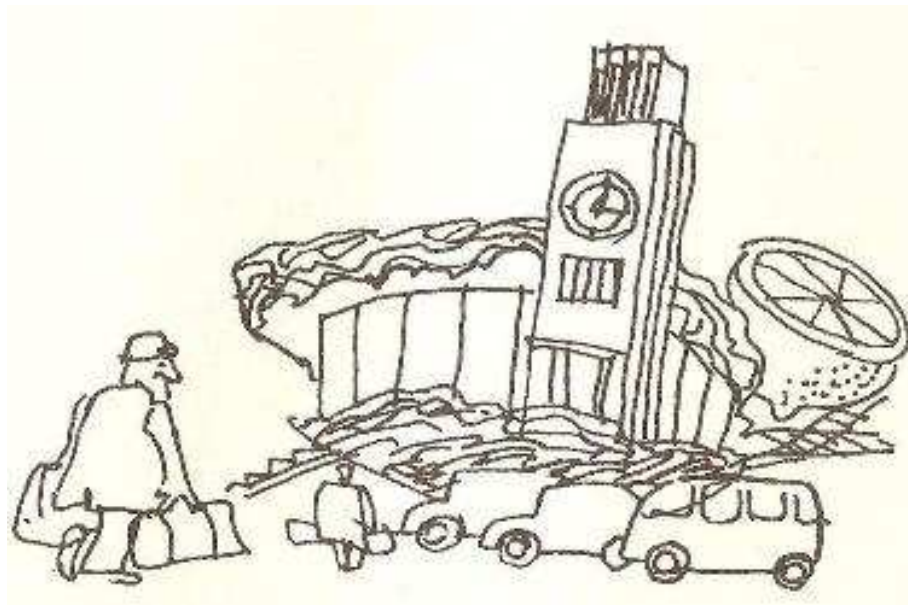
OSTINATO A Varsói Szerződés rövidítése Nyugaton.

OSTMARK Az NDK pénzneme.

OSSZÁRIUM Férfiak fogamzásgátló szere.

OSZTRAVA Puha testű tengeri állat a kagylók rendjéből. A cseh iparvidék ingyencei rendszerint citrommal fogyasztják.

OSZTRIGA Lettországi pályaudvar.

OVENÁLL Fogkrémgyári munkaruha.

ÓZON (Gyula). Színművész. Üde, friss levegőt hozott a honi színpadokra.

OZSONNA Szeretne ozsonni, de nem tud.

Ö, Ó

ÖDIPUSZI Az anya száján csókolása.

ÖKOLÓGUS Szennyes környezetben dolgozó közgazdász.

ÖRDÖGMÁK A Rosszra vonatkozó merev egyházi tézisek.

ÓSBEMUTATÓ Majomketrec.

ÓSEMBER Olyan lény, aki a hamut is mammutnak mondja.

ÖSSZKOMFORT Ritkán, hébe-hóba való előfordulást jelző szó. (A német „es kommt vor” kifejezésből.)

ÓZ Vadállati szögediességgel beszél. (Vösd össze: a „Rózsa Sándor” tölövíziós változata.)

P

PADDINGTON Tengeri hallal töltött felfújt. (A londoni pályaudvarokon árusított speciális eledel.)

PAGANIZMUS Hegedülési mánia.

PÁKOSZTOS Búcsúformula fizetővendégek eltávoztakor.

PAKSAMÉTA Duna menti csomagkihordók kedvelt játéka volt a század elején.

PALESTRINA Preklasszikus stílusban épült jeruzsálemi koncert- és sportcsarnok.

PAMFLET A klasszikus irodalomból metsző gúnyáról ismert dán királyfi.

PAMPUSKA Elöltöltős szlovák gyorstüzelő fegyver.

PANAMA Csatornatöltelékek által csalással szerzett kalap.

PANCSATANTRA Hindu nagynénik meglocsolása Húsvétkor.

PANCSEN Tibeti sakkmester.

PANDORA A világ legkisebb állama. Fővárosa Szelence.

PANÍR Nagy kiterjedésű fennsík a Szovjetunió vinersnicliji körzetében.

PANKREÁSZ Ógörög versenybirkózó, aki különleges hasfogásáról lett nevezetes. (Vö.: pankráció.)

PANMINDZSON Koreai csatosüveg.

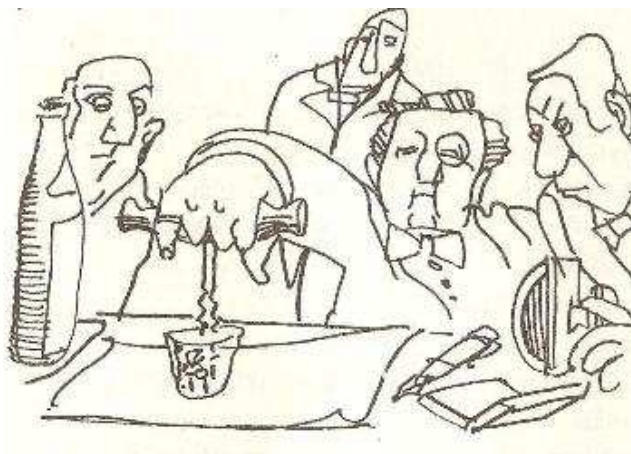
PANNONHALMA A mai Dunántúl területén ideiglenesen állomásozott rómaiak kedvelt társasjátéka, melyet festett táblán, úgynevezett pannon játszottak.

PAPAVÉRIN (Ignat Tyimoféjevics). Szovjet író. Az orvosok megváltozott életéről írt regényeivel vált ismertté.

PÁPUA Olasz város. Szabadtéri lacikonyháról nevezetes.

PARADOXON Elterjedt altatószer. Úgy altat el, hogy rögtön fel is ébreszt.

PARAFÁL Államközi szerződésre dugóval pecsétet nyom.

PARÁZNA Jugoszláv aprópénzért párzana.

PARENYICA Gyógyíthatatlan juhbetegség.

PARITTYA Csúzliból kilőtt versenymén.

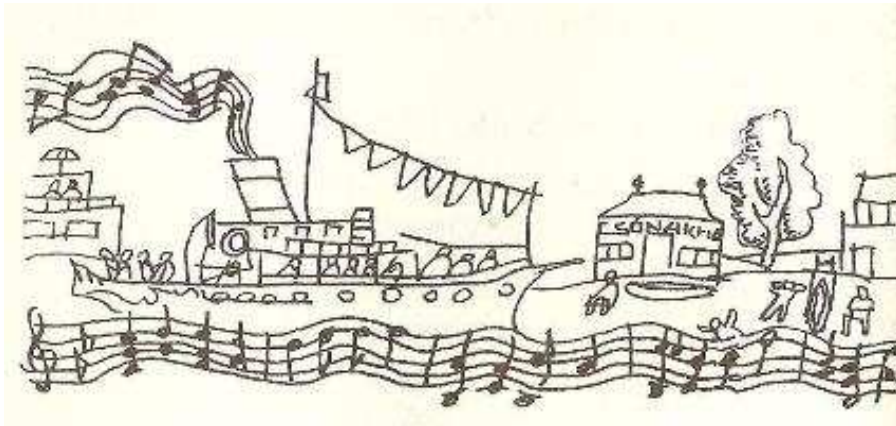
PARKÓR Könyv nélkül, kívülről, betéve. (A francia „par coeur” kifejezésből.)

PARMEZÁN Olasz gerilla.

PARÓKIA Pilises vendéghaj kopasz papok számára.

PARSIFAL A híres német falak egyike. Hasonlít a rabcifalhoz, de annál sokkal tovább tart.

PARTITÚRA Zenés kirándulás Rómaira.

PASZPÓL Paszománypolitika. (Alosztály a régi hadügyminisztériumban.)

PASZTERNÁK Hatalmas vízgyűjtő medencék a Szovjetunióban; köztük játszódik a „Doktor Zsivágó” című film.

PATAGÓNIA Patkószögtan.

PATÁLIA Budapesti pincészház, amelynek szerepeit lakók és szenesemberek játsszák. Rendezője Kazán István.

PATRÓNUS Fölrobbantott királyi szék.

PAZAROL A legjobb poloskairtó.

PELERIN (Nyikoláj Kuzmics). Szereplő Gogol „Köpenyében.”

PENETRÁNS Túl sok szentelt vizet magára locsoló ministráns.

PENTATON Amerikai hadügyminisztérium. Ötpróbás héjáiról és szólamairól ismert.

PEPITA A szépirodalomból is ismert spanyol női név; Kockás Pierre felesége.

PERCENT Nyelvével elégedett hangot ad. (Pl.: „Az ügynök bezsebeli a százalékot, s elégedetten percent egyet.”)

PERONOSZPÓRA Mitológia személy, Bacchus felesége.

PESSZÁRIUM A legrosszabbra való fölkészülés.

PETRENCE Szent Péter által alapított, ma Olaszországhoz tartozó város, amelyben a házak rudakra épültek.

PIANO Italmegtagadás hangoskodó részegektől.

PINKÁSZ Kártyalap a fáraó nevű játékban.

PIPITÉR Baromfiudvar.

PIRAMIDÁLIS Magas katonai rang Egyiptomban.

PIRAMIDON Operettekben a férfi főszereplő, a piramidonna párja.

PIROS FELSŐ Magyar válogatottak melegítője.

PIRULÁS Szégyenlős patikus.

PISKÓTA Veseműködést serkentő zene. Rendszerint fütyülni szokták.

PISSOIR Párizsi esti lap. Általában apróhirdetésekkkel és egyéb kis dolgokkal van tele.

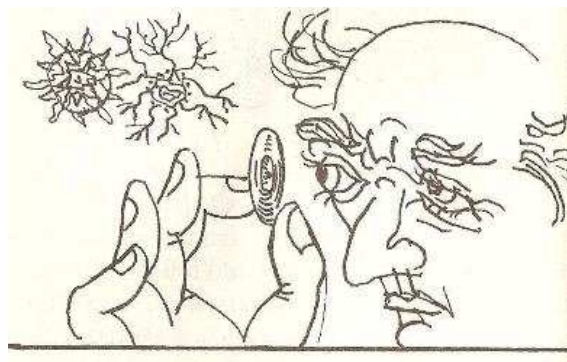
PISZTON Zenész elhallgattatása revolverrel.

PITIÁNER Egészen apró indiáner.

PITTIGRILLI Szegényes nyárson sült malac.

PITYKE Erdei madár (Piticus Vulgáris). Két fajtája van, úgymint füles és fületlen ~. Hajítófával vadásszák.

PLANKTON Német hanglemezgyár. Kizárólag mikrolemezeket állít elő.

PLASZTRON Gyurmából készült királyi szék. Abban különbözik a ciklotrontól, hogy nem forog.

PLÉD Buta, mint a pokróc. (Osztrák.)

PLISSZÉ Varrodai kisdolgozás. Külön részlegekben, úgynevezett plisszoárokban történik.

PODAGRA Kőszvényes kutyák fajtiszta származását igazoló okmány.

POETICA LICENTIA Külföldről megvásárolt költői szabadalom.

POÉZIS Műfogsor. Éjszakánként vizespohárból vicsorog a világra.

POLIGLOTT Legalább három szárú tornanadrág.

POLIP Politikai ipar. Vele a nemzet nyolckarú óriás.

POLIPAKTEJ Po Lipak-tej, a Pancs-dinasztia idejében élt neves kínai költő. Sajnos korán besavanyodott és író lett.

POLOSKA Középkori játék. Két lovag azon versengett, ki mennyi kártevő rovarot bír meghatározott időn belül agyoncsapni („pólócska”). A játék igényelte fürge mozgást később táncjal jelképezték („polka”).

POMPEJI Walt Disney világhírű tengerészfigurája, akit egy nagyobb sponótkitörés betemetett.

POPSI Népszerű, bárki által hozzáférhető téli le-siklőeszköz.

PORNOGRÁF Primitív felvevőkészülék régi népszokások megörökítésére.

POSEIDON Hatásos gyógyszer tengeribetegség ellen.

POSZÁTA Szabadban előadott szárnyaló zenemű.

POSZTRESZTANT Múlt századi festészeti irányzat (posztresztantisták), Restant francia festőművész követőiből.

POTENCIA Spanyol város Valencia közelében. Kaviárfeldolgozó iparáról nevezetes.

POTYAUTAS (ejtsd: Potiautasz). A litván állami vasúttársaság neve.

PÖSZMÉTE Rovarevő énekesmadár. Válfajai: a tarajos vagy berki, illetve a sipogó vagy mocsári ~. Fészket a madárvilágban egyedülálló lassúsággal építi, innen „pöszmétéim”, „píszmogni”, „poszogni” igéink. Maga a „pöszméte” név az állat francia elnevezéséből („fausse-mite”) ered, föltehetőleg a szentföldi háborúk idejéből. (Ugyane név másik magyarosodott alakja a „poszméh” szó.)

PRAKTICE Világhírű ógörög szobrász.

PREMISSZA (Gergely). Ifjú filozófus az „Egri Csillagokéban.

PREPOTENCIA Férfiaknál gyakori idegzavar. A benne szenvedők csak fél órával a randevú előttig vannak hangulatban, s e tényt szemtelenséggel leplezik.

PRETORIÁNUSOK A vicotorriánusokat megelőző búr kardalososok az angol udvarnál.

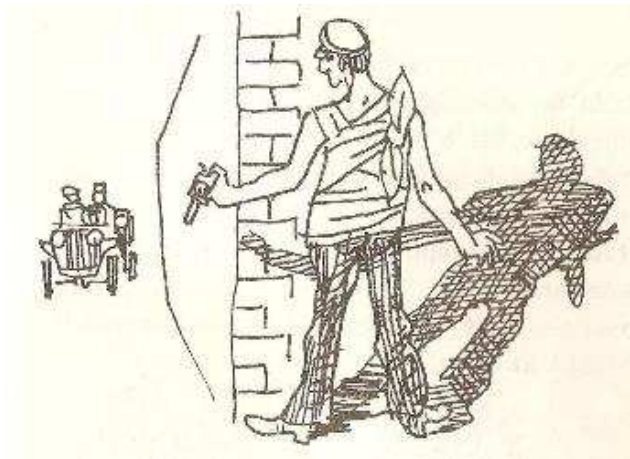
PRIAMOSZ Ókori király, aki kénytelen volt leköszönni a Trójáról.

PRICCS Négy személy által játszott kártyajáték, amelynek igen sok rabja van.

PRÍMÁS Bíborpalástban bazseváló népzeneész.

PRIVILÉGIUM Magániskola. Lévén sokkal kisebb a kollégiumnál, az iskolakerülőket rengeteg fáradságtól megkíméli.

PRIZNIC (Gavriilo) 1914-ben egy Bili Roth nevű angol BA-tiszt (Biztonsági Alakulat) felbujtására merényletet követett el Ferenc Ferdinánd ellen.

PROFITRÁTA Hindu vallási eposz. Kazimir Károly most tervezi körszínházbeli színrevitelét.

PROPÁN-BUTÁN Rendkívül bűdös majomfajta.

PROTÉZIS A dialektikus mozgás harmadik etappja, mely a fejlődésben a tézist és az antitézist követi.

PRUSZLIK A poroszlók tréfás elnevezése volt a középkorban.

PUKKASZT Társadalmi réteg Indiában. A pukok lenézik és gyakorta kigúnyolják a hierarchiában alattuk elhelyezkedő sikeket (sikkaszt).

PULLMAN Fűtetlen hálókocsin működő melegholmiárus.

PURGATÓRIUM Hashajtógyár.

PUSZTA Arcon csókolta. (Hortobágyi tájszó.)

PUSZTASZER Talajtorna. (Régies.)

R

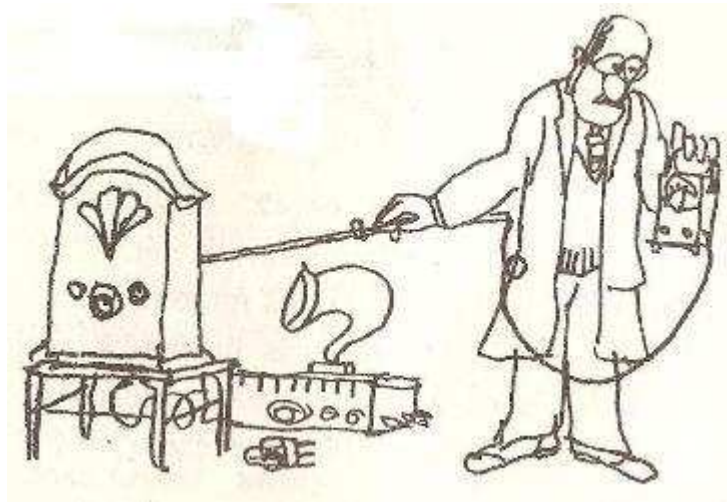
RABIÁTUS Zsidó papok testülete.

RÁCALMÁS Szerb módra elkészített sütemény. Alma helyett néha egressel is töltik.

RÁCSÜNG Rabruha.

RADA Rosseb-exportjáról ismert helység.

RÁDIÓSZONDA Bot, amelyet a rádiókészülékekbe dugnak, hogy megállapítsák, milyen magasan áll bennük az áram.

RADIOTERÁPIA Idegbetegek hangjátékok útján történő altatása.

RÁDLI Kerekes szánkó.

RÁDZSA Hegyes maláj fegyver.

RAGACS Rozoga autó, melynek kerekein gumiarábikum van.

RAHEDLI Tojásos tésztaféle, melyből olcsón lehet akár igen nagy mennyiséget is előállítani.

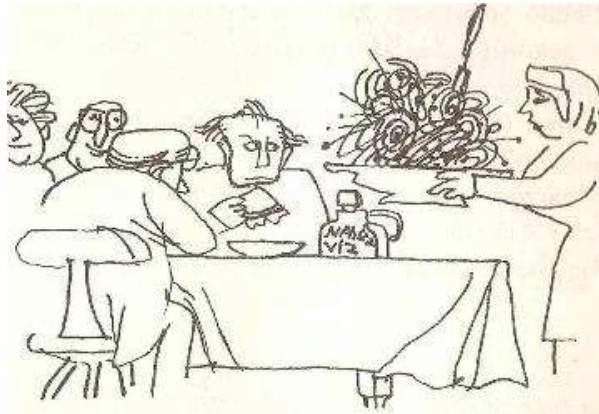
RAMADÁN Olyan személy, aki a mohamedán vallás egykori eretnek szektájához tartozott. A ramadánok azt vallották, hogy két isten van, egy al- és egy főisten (allah és fellah). Lévén tanaik szerint az étkezés főbenjáró bűn, kivesztek.

RÁMÁS CSIZMA Mikulásra ajándékozott margarin.

RAMSZESZ Cukornádból nyert pálinka. A régi Egyiptomban a fáraók itala volt.

RAZZIA Olaszországi üdülőhely, ahol mindenkinek melege van.

REAKTOR Fizikusok lakomája, melyen hagyományos fogás az atommáglyarakás.

REFRÉN Olyan személy, akinek tudathasadása rendszeresen visszatér.

REG-LAKK Arab festék- és ragasztófajta, a Shell-lakk konkurrensze. Teveháton szállítják.

REKEDT Hangját vesztett teniszütő.

RESZEKÁL Újra bosszant.

RETERÁT Balzsamos levegőjű hegység a Keleti-Kárpátokban.

RÉTOROMÁN Szónoklási mániában szenvedő személy. (Különösen Svájcban és Tiroiban gyakori.)

RETORTA Ráadás desszert.

RETROGRÁD Városnév a cári Oroszországban.

RETUS Megismételt zenei éljenzés valakinek a fényképe előtt.

REVÜTÁNCOSNÓ Olyan személy, aki minden kánkán egy csomót keres.

REZONŐR Kábult társaságokban az értelemre felügyelő személy.

RIBILLIÓ Hatalmas szám. Például a szilveszteri Nagykörút lármáját csak több ribillió féldecibelben lehet kifejezni.

RICINUS (Gaius Tullius). Római hadvezér. Minden ellenségét megfutamította.

RIMASZOMBAT Prostitúáltak hagyományos ünnepe Szlovákiában.

RINGLISPÍL Ajókagyűrűvel való játszadozás.

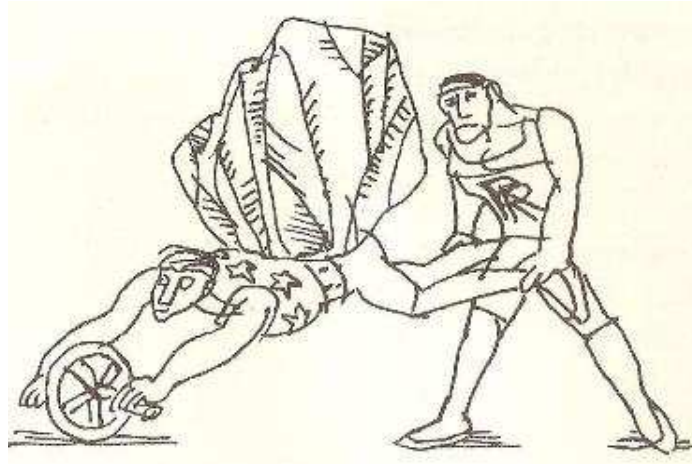

RIPITYOM Az ószláv eredetű „ripity” (jókedv) főnév egyes szám első személybeli alakja. Ha viszont nem nekem van jó kedvem, hanem másnak, úgy ott rogyjon rá az ég. (Ripitya)

RIPOSZT Páráddal egyesített hegyes község.

RIZIBIZI A diáknyelv azt a tanulmányi értesítőt hívja így, amelyben jó és rossz jegyek vegyesen találhatók.

ROCK AND ROLL Amerikai akrobaták.

RODOSTÓ Nagy kiterjedésű állóvíz Törökországban.

ROHRSCHACH Csősakk. Svájci találmány. Antitesztecskékkal játsszák.

ROMBUSZ Összeütközés során mindkét végén ferdére nyomódott közúti jármű.

RONDÓ Spermium egykori római tartományban honos körtánc.

ROTUNDA Wagner-hősnő, aki eszelősen folyton körben bolyong a csarnokteremben.

RÖPKE (Hans-Kurt). Német fasiszta tábornok, a villámháború stratégiájának egyik kidolgozója.

RUBEOLA (Giuseppe). Olasz ökölvívó Európa-bajnok. Rendszerint kiütéssel győz.

RUKKZSÁK Málhahordó kulik.

RUSZNI Heringet halászni. (Német.)

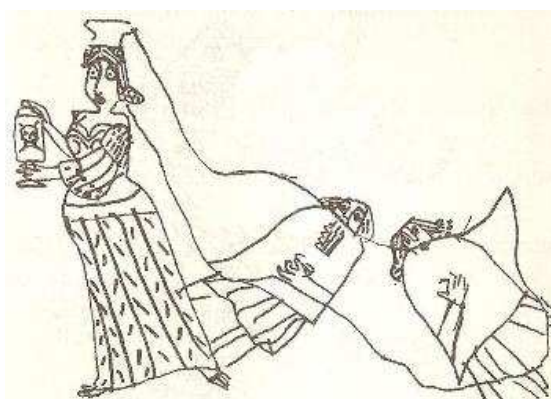
S

SABÁC Szombat, szerbül.

SAINT-JUST Francia helyeslés. Jelentése: szent igaz.

SALABAKTER Vasúti pályaőr, aki akkor is leereszti a sorompót, ha nem jön a vonat.

SALMONELLA Salamon király elmeháborodott leánya, ki atyja igazságérzetét örökölte: fagyaltjával mindenkit egyaránt megmérgezett.

SAMPON Hajmeresztőén törékeny vietnami lélekvesztő.

SANKER Elhanyagolt köz a fővárosban.

SAN SEVERIA Dús növényzettel borított hosszú polinéziai partsáv Fukszia (lásd ott) közelében.

SASFIÓK Komódrekesz a napóleoni háborúkba szólító sürgős behívóknak.

SASLIK Ragadozó madár püspökfalatjából készült grúziai ínycsfalat.

SATRAFA Házsártos feleségek által kikapós férjük ellen alkalmazott konyhai gyúróeszköz.

SCHICKSAL Világhírű német divatszalon. Beethoven szimfóniát írt róla.

SCHMOLL Lány hangnem. Ebben viszont a Pasztarále-szimfónia íródott.

SCOTLAND YARD Skóciában használatos hossz mérték. A rendőrök vele mérik a bűnözők lábnyomait.

SEFT Üzleti rövidítés. Jelentése: „Semmilyen Felelősségű Társaság.”

SEHOVÁ (Lídia). A tájékoztató futóversenyek cseh világbajnoknője.

SERBLI Kártyajáték, amelyen igen sokat lehet otthagyni.

SEVRÓ Elegáns, kecskebőr üléses gépkocsi. Különleges üzemanyaggal hajtják (sevrólé).

SEXPEAR (ejtsd: Szexpír, William). Neves író, a Pléhboy szerkesztője. Tőle való a mondás: „A pléhboy nincs fából.”

SIFON Selyemborítású szódásüveg.

SILÓ Súlymérték gabonafélék mázsálására.

SING-SING „Énekelj, énekelj.” Közismert bécsi dal, a felszabadult jókedv és áradó életöröm jelképe.

SINOLÓGUS Közel-keleti félsziget vágányhálózatának kiépítésén dolgozó kínai szakértő.

SINTÉR Veszett kutyák által ellepelt vasúti pályatest.

SKALPOK Indiánok lakta hegylánc, amelynek hiányzik a teteje. (Vö.: skalpinizmus.)

SKANDÁL Botrányos szavalat.

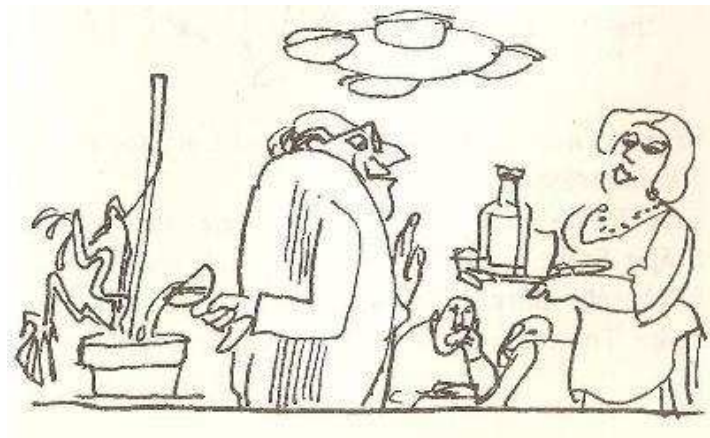
SLENDRIÁN VII. Slendrián pápa, a slamposok védőszentje.

SLICC Macskariogató szó. Nem minden macska ijed meg tőle.

SMAKKOL Olyan étvággal fal, mint egy vaddisznó.

SMINK Kérdés prémiumosztáskor.

SNASSZ Vacak pálinka.

SNIDLING A „Tavaszi bezsongás” zeneszerzője. Cserépbén földelték el.

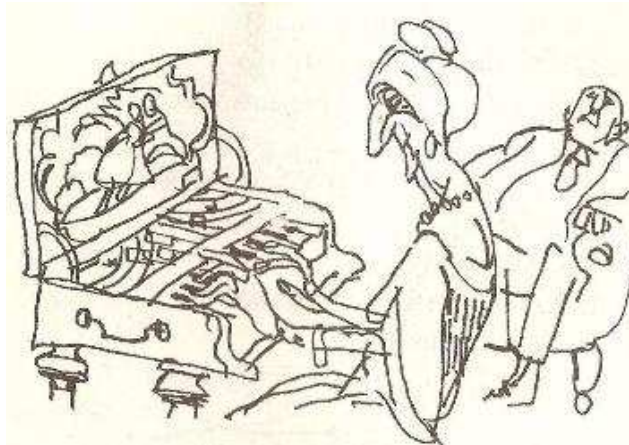
SOKÁC Az akáchoz hasonló, de annál sokkal sűrűbben termő fafajta. Hazája Dél-Magyarország és Jugoszlávia.

SORDINO Első világháborús olasz csataszínhely, ahol a sok ágyúzástól mindenki megsiketült. (Aki nem, az is vagy nagyot hall, vagy csak egy kicsit.)

SORVÉG Énekes szereplő a hasonló nemzetiségű Grieg-Ibsen szerzőpáros „Peer Gynt” című művéből.

SPÁNIEL Arkangyal. A név jelentése: Isten kutyája.

SPINÉ Elaggott hangszer.

SRAMLJ Tiroli zenészek által használt alacsony ülőalkalmatosság.

SRÉG Ferde palló. (**Régesrég:** jó ideje ferde palló.)

STÁJER Szent Levegő, a semmeringiek védőszentje.

STICHPRÓBA Sarki hölgyek szűzsétája.

STIKA Titokban előállított német zuhanóbombázó.

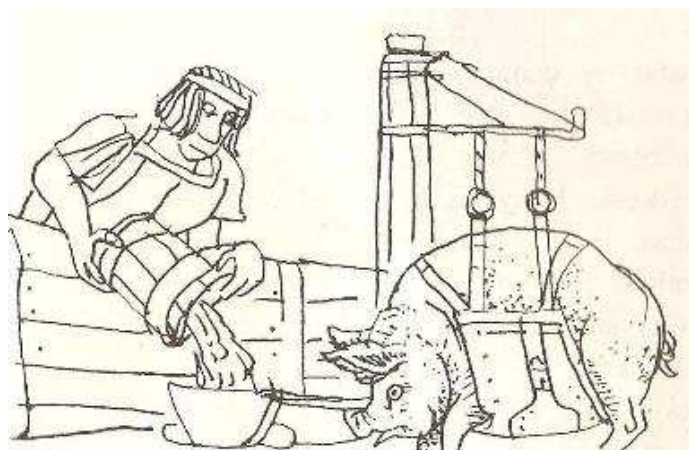
STRADIVÁRI (Kornél). Krúdy-hős. Szépreményű, ám kissé léha fiatalember, aki örökké lehangolt.

STRONCIUM Egykori római tartomány. Darabokra hasadt.

STUCNI Érmelegítőben sörözni. (Bizalmas.)

SUBLÓT így nevezték a bibliai sóbálvány férjének ágyasait, s tőlük való gyermekeit. (Lótfiókok.)

SUSPENSIO Sertéshizlalda a régi rómaiaknál.

SVEJK Arab katonai beosztás: az infanteristák főparancsnoka.

SZ

SZABATOSSÁG A szombatos szekta tanításainak pontos követése.

SZABIN Üdülés közben római férfiak által elrabolt nő.

SZAFARI A szafaládéhoz hasonló vadászkolbász, a szombathelyi „Szafária” húsipari üzem új készítménye.

SZÁJKOSÁR Kutyába se vett kérő szóbeli visszautasítása.

SZÁJTÁTI Eldugult orrú személy, akinek rossz a politikai szimata, s ezért az ellenség malmára tolja a szekeret.

SZÁJTÉPÉS Kötszer, amelyet vérző ínyre szokás tenni.

SZALAMISZ Görög felvágott. Néha valóságos ütközet folyik érte.

SZALONKA Apró fogadóterem lövöldöző vendégeknek.

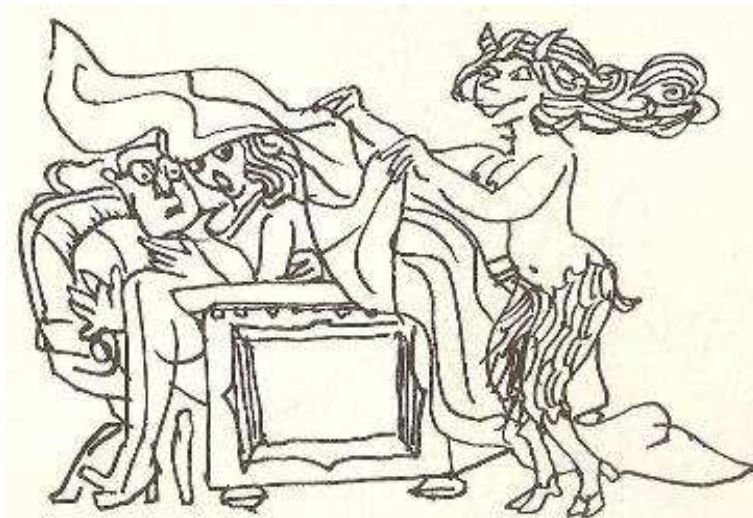
SZÁMADÓ JUHÁSZ Az a juhász, akinek az állatok sorszámozása a feladata.

SZÁMSZERÍJ (Vaszilij Fomics). A Szovjetunió legöregebb veteránja. Még ismerte Kutuzovot.

SZANTÁLFA Könnyű, szellős nyári lábbelik talpanyaga.

SZARONG Pizkos ágyékkötőben feszeng.

SZATÍRA Nőstény szatír. Mindenkiről lerántja a leplet.

SZÉKFOGLALÓ Ülőbútorért fizetett előleg.

SZÉKREKEDÉS Hangját vesztett illemhely.

SZEMÉREM Női szépségversenyen a legszényenlősebb tekintetnek odaítélt különdíj.

SZERVILIS A teniszjátékban az a versenyző, aki a labdát játékba hozza. („Előny a szervilisnél.”)

SZERVITA Katolikus főpapok eszmecseréje az antibébi-tabletták egyházi értékeléséről.

SZEXTETT Zenés nászéjszaka hatosban.

SZILASBALHÁS Magyar kutyafajta.

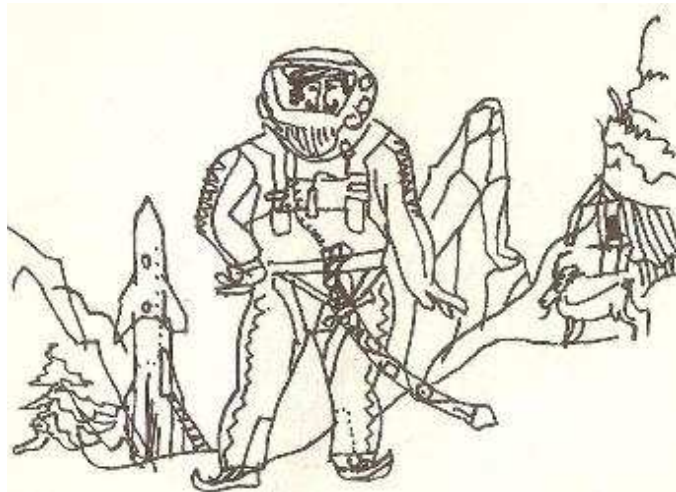
SZIMULTÁN 1. Két egyszerre jelentkező álbeteg. 2. A sakk-király neve Törökországban.

SZÍNEKÚRA Rendszeres napfürdőzés munkaidőben.

SZINTAXIS Zsír és csont nélküli géperejű bérkocsi vezető.

SZISZTÉMA Szüzsé, melyre sokan fölszisszennek.

SZKAFANDER Albán úrhajós bégi rangban.

SZKEPSZIS Világnézet-mérgezés.

SZKIPETÁR (Miklós). Ismert kalandtörténet-szakértő. Rendez is.

SZLALOM Rosszalló politikai kifejezés; jobb- és baloldali elhajlást, az akadályok közti ügyeskedő lavírozást jelöl. (Vö.: szlalomkommunista.)

SZLÓFOKSZ Angol káromkodás.

SZNOB Olimpiai csúciszerv.

SZOPORNYICA Szlovákiai füstölt juhsajt. A kutyák általában fölfordulnak tőle.

SZTEPPELNI Orosz síkságon ugrálni, hogy le ne fagyjon az ember lába.

SZTK Igen népes közönséggel rendelkező sportegyüttes. Sajnos, állandóan sérültekkel bajlódik.

SZUB RÓZA Izraeli kémnő.

SZUEZ Szoros és használatlan. (Egyelőre.)

SZUFFITA Eretnek szekta tagja, a világi örömök fontosságát hirdető Suffo toledói püspök követője. A szuffitákat a középkori jezsuiták a toledói színház zsinórpadlására húzták föl.

SZUPERNÓVA (Ludmilla Jegorovna). Szovjet női távolugróbajnok. Űstökösként tűnt föl az atlétika egén.

T

TAHICARDIA Szívszanatórium Váccal szemben.

TAHITI Duna menti község Tahi és Tahitótfalu közt.

TAJGA Szibériában használatos, kerekes szállítóeszköz.

TALESZ Ókori görög kalmár, aki egy nagyobb tétel zsidó imalepellel tette nevét emlékezetessé.

TANGANYIKA Afrikai hangszer, amely főként az ottani Zanzi-bárokban honos.

TANTALUSZ Telefonérme. Beszerzése legendásan kínos.

TÁPIÓSÜLY ökölvívó sülycsoport a papírsúly és a pehelysúly között.

TARACK Olyan gyümölcs, amely a saját magjait köpködi.

TARTLI Rendszerint kártyázáshoz felszolgált apró torta.

TARVISIO Népszerű parókabemutató az olasz tévében.

TATAROZ (régebben: „tatároz”, „tatárkodik”). A tatárokat utánozza, dúl, rombol.

TAXAMÉTER Hat klasszikus, gördülékeny versláb azok számára, akik a magukét kímélni akarják.

TBILISZI (Ivadar). Népszerű grúz komikus.

TÉESZ Eliot angol parasztköltő személyneve.

TEFU Kínai hadsereg-tábornok, a trén főparancsnoka.

TELEPATA Lóhússal elkábított médium.

TENNO Három találat a japán tombolán.

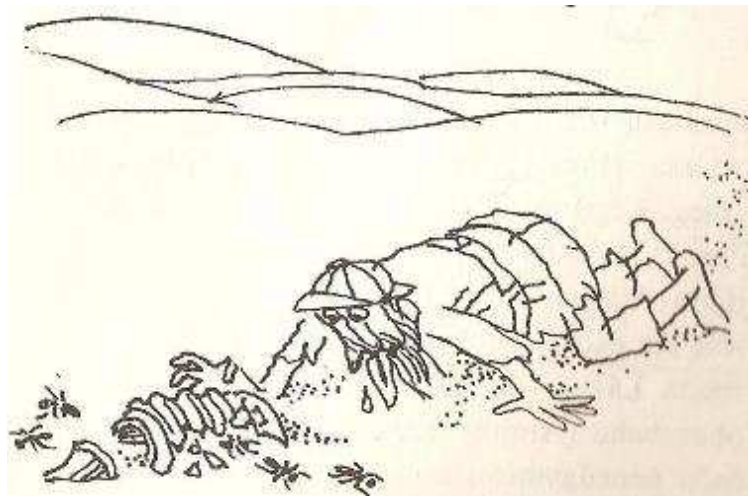
TENNYSON Wimbledon régi, költőies neve.

TÉPÉS Kiadóhivatalokban a szakadt tiszteletpéldányok szétoztásával megbízott személy.

TERÁPIA A borivás műzsája.

TEREMBURA 1. Húros népi hangszer. 2. Nagyobb helyiségek kupolás mennyezete.

TERMESZ Hangyák által szétrágott hópalack.

TERMOFOR A magyar szállodaetikai rendtartás lényege. Jelentése: „Melegek előnyben.”

TERRAKOTTA Agyagba égetett zenei előírás cigányzenészek számára.

TERTIUM NON DATUR Gyakori panasz a népzeneészek elosztóirodájában: „Nincs, aki terceljen.”

TÉRZENE (A „térzeni” igéből.) Szeretne rezesbandában játszani.

TEVE A sivatag képernyője.

TÍBIA Csontsíp.

TINTATARTÓ (Luigi). Olasz barokk festő, Tiziano kortársa. Hírét egy érdekes antracit-kékkel alapozta meg. Legismertebb műve a „Piazza” (magyarul: „Paca”) című festmény.

TIRÁDA Albánia fővárosa.

TIROL Az őszosztrákok szent madara.

TITÁNIA Lázadó óriások vallásos siráma.

TOHUVABOHU (André). Kincskassza-Kongó és Szaire közös pénzügyminisztere.

TOJÁSGRÁNÁT A gyors rántottakészítés nélkülözhetetlen eszköze. Elég elejteni.

TOKLYÓ Japán nagyváros. Főleg juhfeldolgozó iparáról ismert.

TOLÓFÁJÁS Tolófánk sütéskor föllépő derékbántalom.

TOPSZKÓR Bridzsversenyzők szakmai betegsége. (Arthur C. Tops angol bajnok nevéből.)

TORBÁGY Az osztrák Torb und Söhne (magyarul: Torb és Biai) cég által gyártott speciális fekvőhely, amely ébresztőórával van összekötve. Emez, ha beállítjuk, reggel, a kívánt időpontban percnyi pontossággal robbant.

TORINO Angol munkáspárti képviselők választási jelszava.

TORNÁC Fagyoszent, Szervác és Pongrác társa. Régen a házak ámbitusán oszlopokat emeltek a tiszteletére.

TORONTÁLI Rojtos szélű sajt.

TORTÚRA Csak kínkeserves gyaloglással megközelíthető étterem.

TÓT Halott szlovák. (Német.)

TOTEM Halottakat jelképező szent tárgy az afrikai tabu törzsnél, amelynek legnagyobb vallási szertartása a totemrehívás.

TÖNKRETESZ Faraktárakban használatos zárfaajta.

TRABUKÓ Füstbe ment Verdi-opera.

TRAMBULIN Házi mulatságra meghívott villamos.

TRAPP Lószín.

TRAVERZ Ferde hajlamú személy, aki elektromos árammal fajtalanodik.

TRÉFA Vizes alágyújtós.

TREMOLÓ Három szál pallóból összetákolt reszketeg stég éneklő gondolatoknak.

TRENCSKÓ Vastag szőrű angol kutyafajta. Háton is hordják.

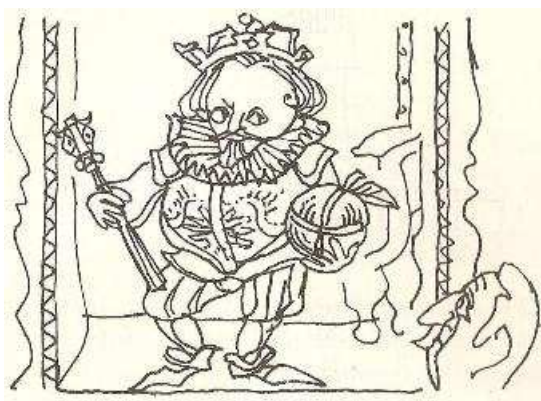
TRI-KETTŐ Visszaszámlálás a leendő közös szovjet-magyar űrrakéta fellövésekor. (Tri-kettő-ogyin-zéró-bumm.)

TRITON A görög tengeri istenek háromlyukú sípja.

TRUCC Nyakas futómadár.

TUBÁK 1. Régi magyar pénzegység, a peták tizedrésze. Apró volta következtében könnyen el lehetett rejteni a rablók és vámtisztek elől, még akár orrlükakba is. Innen a „tubákolás” (később „tumákolás” vagy „sumákolás”) elnevezés. 2. Régi népcsoport (lásd a „burnót” címszónál).

TUDOR Nagy fejű angol törpék uralkodóháza. A Dudor- és Tumor-család egyesüléséből jött létre.

TUFA Kínai költő. „A tőzeg és a lúp éneke” című kötetével lett híressé.

TUPAMAROS Festői szépségű folyó, a diplomaták kedvelt kirándulóhelye.

TURBINA (Irina Filippovna). Női kalapácsvető világrekorder.

TURMIX (Tom). A préri hőse, ki ellenfeleit kásává aprítja.

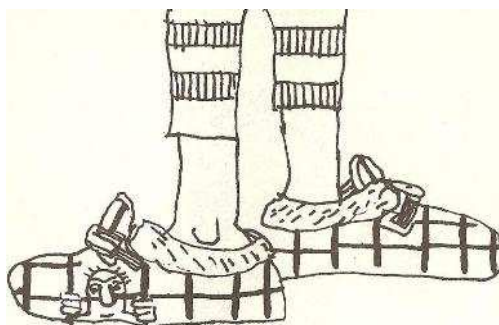
TURPISSÁG A Tur és a Ság folyót összekötő szennyvízcsatorna.

TURNU SEVERIN (más néven: Brillat). Világhírű francia ínyesmester, akinek készítményei az Ardennektől le az Al-Dunáig ismertek.

TUSSOLNI Testünkre zuhanyrózsából fekete tintát zúdítani.

TUTENKÁMEN Ősi egyiptomi imavégződé.

TUTYI Rabok mamusza

TÚRÉS Aprócska lyuk, ahová rövidlító asszonyok órákig próbálják beleimádkozni a varrocérnát.

TÜRKIZ Török márkinő.

U, U

UFA Baskír labdarúgó kupatorna.

UFFIZI Az állami hivatalok neve Olaszországban. (Hivatalos: „uffiziale”.) Helyi specialitás, hogy idegeneknek is mutogatják őket.

UJJÉ 365 napból álló időegység, amely az ojjé után következik.

UKÁZ Parancsra bokáz. (Baku környékén kaukázznak mondják.)

ULÁNUS Ulanus Balorusról, Mongólia római meghódítójáról elnevezett vitézi cím.

ULKUSZ Gyomorfekélyes kereskedelmi ügynök.

ULTRAHANG Mosogatóvíz-csobogás.

ULTRAMONTÁN Rendkívül heves, metsző hegyi szél Olaszországban.

UMBULDA A Niegelungen-Lied ellenszenves nőalakja, akinek minden sikerül.

UMSLAG Az „oldalaslág” ellentéte. Jelentése: minden irányból.

UNESCO (Eugène). Pénzéről és nagy kultúrájáról ismert, román származású párizsi színműíró.

UNIKORNIS Állatkerti örök egyenruhája.

UNZSENÍRT A bányákba mérnököket követelő vajúrok jelszava volt az első világháború előtt. (Vö.: Unzsenírt a bányának” mozgalom.)

URAL-ALTÁJ A házasság neve vogul nyelven.

URÁNIA Az atomhasadás múzsája.

URÁNUSZ Ógörög főistenek hátsó fertálya

URBI ET ORBI Népszerű francia illuzionista pár volt a húszas években.

URH Vércsoport. A tévé „Kék vér”-adásaiból ismert.

URTICARIA (Pedro González). Mexikói vegyész, a viszketőpor feltalálója.

UTI FIGURA DOCET Irányjelző pléh-Krisztus.

UTÓPIA Áldomás.

ÚTVESZTŐ Nevető Lexikon, amelyből elveszett a hosszú ú.

Ü, Ú

ÜBER ALLES Az angol „overall” szó német alakja; élettérhódításhoz használt munkaruha.

ÜBERMUT Átlagon fölül erős ürmös.

ÚRKUTATÁS Pénzért való zsebbe nyúlás harmincadikán.

ÜRÜGY Az Egyesült Államok egyik minisztériuma.

ÜRÜLÉK Birkák végbélnyílása.

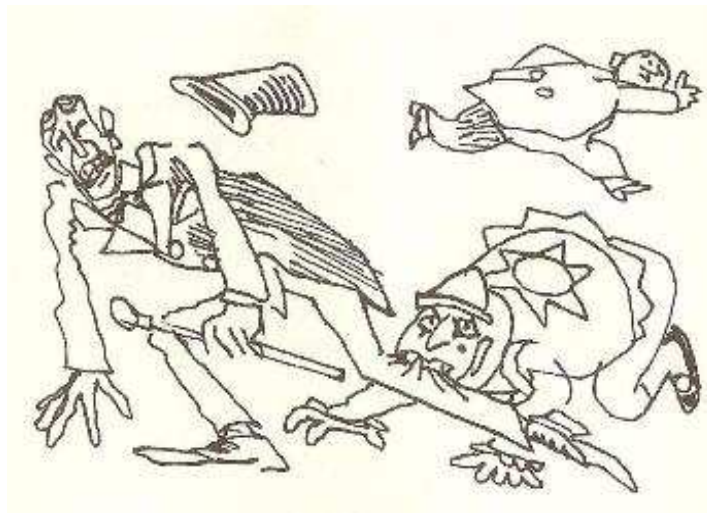
V

VABANK Játékkaszinók kifizetőhelye.

VACKOR Az írott történelem előtti időszak, amikor az ősember még vadkörtén élt.

VÁDI A lábnek az a része, melyet a sivatagi vízmosásokban térdig lejár az ember.

VADÓC Megveszett bohóc. Harapása halálos. A megharapottak kínzó nevetőgörcsben pusztulnak

VADONAT Újonnan telepített őserdő.

VADREGÉNY Krimi.

VAGINA Római hetéra. Phallus Maximus hadvezér volt a kedvese.

VAKKAN Szembeteg sertéshím.

VÁLTÓLÁZ Stafétafutók verseny előtti szorongása.

VÁLYOG Agyagos sárfal mentén támolyog.

VÁMPÍR Határátlépéskor bekövetkező fiziológiai jelenség. Csempészek esetében olykor kék fénnyé fajul.

VARIÁNS Típusbútor-készítő.

VAZELIN (Anatolij Jefimovics). XIX. századi orosz író, a „Nászéjszaka" című regény szerzője.

VAZOMOTOROS Virágtartóból készült közúti jármű.

VAZUL Ólomöntéshez használt forma volt István király idejében.

VECSERNYE Korán érő gyümölcs. Befőttnek elkészítve könnyű esti étkezés diétásoknak.

VECSÉS Ízletes borjúétel. Savanyúkáposztával tálalják.

VEGETÁL Vegetáriánusok számára készült hústalan hidegtál.

VEKNI Kenyeret sütni. (Bizalmas.)

VÉNA Vérbő görög szépség. Ábrázolásai közül a milói a legismertebb.

VENERÁBILIS Éjjelin ülő nemi beteg.

VERECKE (ejtsd: Ferekke, Roland). Ismert belga nagyiparos. Hírnevét elsősorban az általa gyártott hegyászócikkeknek köszönheti.

VERSZTA Orosz szűz.

VESSZŐFUTÁS Férfiak hólyaghurutja.

VETÉLŐ Szövőgyári orvosi rendelők különszobája.

VIBRIÓ Reszkető magzat.

VICÉNÉ Görög város Mykéné mellett. Érdekessége, hogy kapudíszei között egyetlen istennőt sem találtak.

VIGVÁM Nagy fogást csinált indián pénzügyőr

VÍKEND Hétfévi versenyükre induló falusi kardversenyzők megszólítása.

VIKSZEL Padlót röhögtenet.

VILLÁMZÁR Elromlott cippzár, amelynek láttán tulajdonosa így kiált föl: „Hogy a mennykő csapna bele!”

VIOLA DA GAMBA Világhírű, basszus hangú portugál énekesnő.

VIOLINKULCS Hegedűtokot nyitó-záró vaseszköz.

VIRILISTA A legtehetősebb férfiak jegyzéke. Főleg lányos anyák fektették föl.

VIRMAN Férfi ikerpár, amelynek egyik tagja római, másik angol.

VIRTUSOS Tüdőgyulladás-fajta.

VIS MAIOR Csillagkép. Jelentése: erősebb kutya.

VISZKÓZA Katonai vezényszó.

VÍZGÁZ Kémiából kollokvál.

VIZIGÓT Régi germán néptörzs, a szárazföldi gótok örök ellenfele.

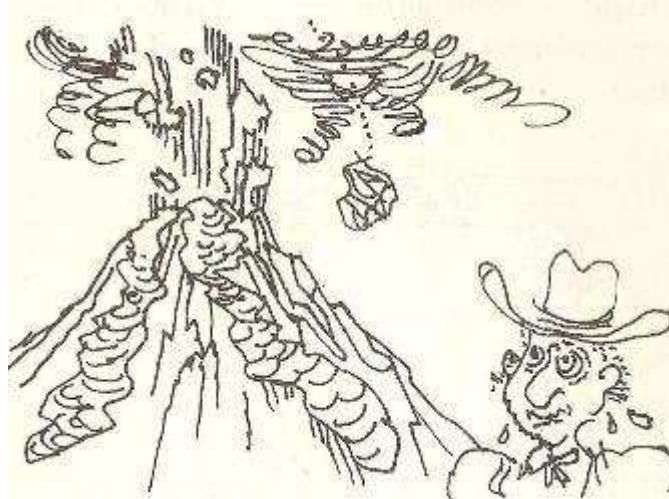
VIZITÁL Lavór.

VÍZIZENE Kardhalak kardala.

VOLPONE (Al). Csikágói gengszter a század húszas éveiben. Színdarabot is írtak róla.

VOLUTA Csigavonal-díszes régi görög pénz.

VULKÁNFÍBER Tűzhányók megpillantásakor érzett, lámpalázszerű szorongás.

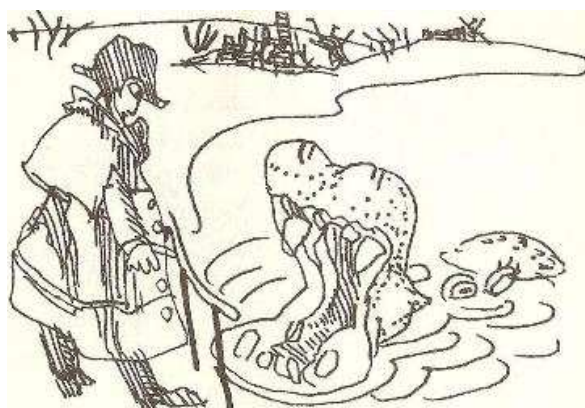

W

WACKER-RAPID Gyors duma. (Bécsi argó.)

WAGRAM Nagyobb csatamezők kivilágítására használt, erős fényű villanygőf fajta.

WATERLOO A víziló angol neve. (**Waterloo Bridge**: kártyás kifejezés. Jelentése: úgy bridzsel, mint egy víziló.)

WATT Neves angol orvos volt a XIX. században. Ő találta föl a gőzfürdőt, valamint a róla elnevezett steril kötszert (vatta).

WEIN A szőlő alkaloidája.

WEKERLE Ébresztőórácska. (Német.)

WESTERPLATTE Texasi cowboydal német lemezfelvétele.

WU 2 Főcsoportvezető a Gehlen-léle kémszervezetben. Rendszeresen megmossa beosztottjai fejét.

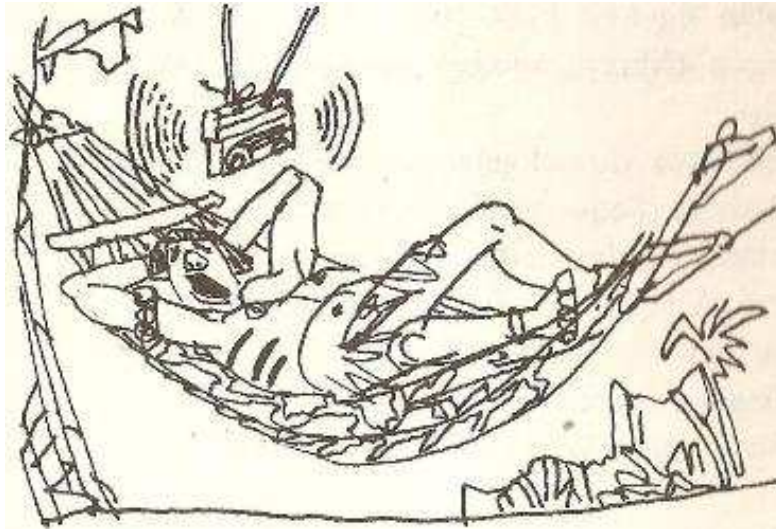
X

XÉNIA Habsburg Anomália (lásd ott) testvérhúga. Verseket írt.

XENOPHON Ógörög ütőhangszer; a szümbolonhoz hasonlít.

Y

YMA SUMAC (ejtsd: ima sumák). Nem igazi ételével előadott énekes fohász az indiánoknál.

YUKON Kanadai jégheki-csatárok jellegzetes kiáltása támadáskor.

Z

ZÁGSON Erdélyi város, Mikes György szülőhelye.

ZAKOPANE Síeléshez viselt férfi ruhadarab Lengyelországban.

ZALÁN Egykori hosszútávfutó bajnok. Kacagányos Árpád (Magyarország) győzte le a 896-os olimpián.

ZEHERNYÉS Bozótligetecske, melyben a szűrös ágú zehernye (Sequerna Silvana) terem.

ZELÓTA Türelmetlen rabszolga.

ZÉRÓ A legritkább férfinevek egyike. Gyakorlatilag már egy sincs belőle.

ZIMANKÓ Fából készült müláb, a különösen mély hóban való közlekedés megkönnyítésére.

ZOLLSTOCK Vámőrök sétapálcája.

ZONGORAVERSENY Koncerteken a zongora és a zenekar gyorsasági versenye. Amelyik először ér a zenemű végére, az győz. A zenekart bottal, a zongorát pedállal hajtják.

ZÖLD ALSÓ Fürst Walter fehéreneműje.

ZULUKAFFER Afrikai bőröndfajta.

ZWEKKERLI (Ulrik). Helvét prédikátor, a reformáció megszállott híve. A Szent Bertalan éjszakáján kockára vágta.

ZWINGER A hasonló nevű varrógépek világhírű kiállítóterme Drezdában.

ZS

Zsába Bibliai királyné, Salamon király felesége. Fiatal lányokat kerített férjének, tekintve, hogy neki magának folyton hexensussza volt.

ZSAKETT Mini zsákruha.

ZSANDÁR Egyenruhás módosparaszt-lány. (A francia Jeanne d'Arc névből.)

ZSARÁTNOK Lovagkori udvari méltóság; tűzmester.

ZSEBRÁK Kis helyen elférő, napközben bárhol használható víziállat.

ZSERBÓ Vörösmarty Mihály eredeti neve.

ZSETON Halpénz.

ZSIGULI Zsigmond orosz becézése.

ZSIRÁL Foltos nyakorjánt más személyre átruház

ZSOMBOLY Zsombékban élő hangyacsapat.

ZSUPSZ Ragályos gyermekbetegség.

ZSURLÓ Délutáni társas összejövetelen fölszolgált virsli.

DÉVÉNYI TIBOR

DR. EZÉSEZ GÉZA KARRIERJE AVAGY TUDÓSOK ÉS RÁGCSÁLÓK

Az Állami-díjas kutató tudós sziporkázó szellemességgel karikőrözza ki a tudományok művelésének mitikus égisze alatt élőködő 'áltudósokat'. Ezésez Géza tudományos karrierje egy félreértésen alapul. A félreértésben a környezete - egyetemi, majd kutatóintézeti közege - a ludas. Ugyanis az igyekvő fiatalember az egérszag „penetronját” kutatja, s mert e témával senki sem foglalkozik, s mert a tudós óvakodik olyasmiről véleményt (akár ellenvéleményt) nyilvánítani, amihez nem ért, Ezésez „penetronja” kissé ugyan penetránsan, de felküzdí magát a tudomány régióiba. Ezésez Géza életútja szellemes fonákja, mélyen szántó szatírája tudományos életünknek. A szerző, aki túl van már saját többismeretlenes penetronján, így ajánlja könyvét: „A kutatói hivatás szeretetével és tiszteletével ajánlom e néhány fricskát mindazoknak, akik már tudnak saját magukon nevetni. Vagy legalábbis másokon.”

GRÉTSY LÁSZLÓ

ANYANYELVÜNK JÁTÉKAI

A rádióból és televízióból is jól ismert, népszerű szerző ebben a könyvében az érdekes és elmeélesítő nyelvi játékok csokrát nyújtja át az olvasóknak. A betű- vagy szójátékok kedvelői ugyanúgy találnak benne érdeklődésüknek megfelelő feladványokat, mint azok, akik a szólások, közmondások világában otthonosabbak. A sok szórakoztató rejtvény és játék mellett anyanyelvünk gazdag és változatos birodalmával is jobban megismerkedhet az olvasó. A könyvet játékosága különösen alkalmassá teszi arra, hogy az iskolai nyelvi nevelésben is sokoldalúan felhasználható legyen.

KUN ERZSÉBET

A VÉGÉN MINDEN KIDERÜL

Tudomány, humor, játékoság! Megfér egymással e három fogalom ? A szerző - a kvízzjátékok sokrétűségét kihasználva - azt bizonyítja, hogy igen. Bizarr ötletek tárháza ez a könyv. Van benne kísértetjárás és ördögidézés, számbújócska, minikrimi és furfangos sex - e játékoság leple alatt azonban komoly ismeretek bújnak meg. Mintegy háromezer kérdést tartalmaz a kötet. S mivel kérdezni sokféleképpen lehet, az első, ami lapjain megragadja az embert: a témák lehetőségeinek gazdagsága.

KIADJA A GONDOLAT, A TIT KIADÓJA
FELELŐS KIADÓ A GONDOLAT KIADÓ IGAZGATÓJA
FELELŐS SZERKESZTŐ: DETRE JÓZSEFNÉ
MŰSZAKI VEZETŐ: KÁLMÁN EMIL
MŰSZAKI SZERKESZTŐ: HAIMAN ÁGNES
A BORÍTÓTERV BONIN ANDRÁS MUNKÁJA
MEGJELENT 32 000 PÉLDÁNYBAN, 6,03 (A/5) ÍV TERJEDELEMBEN
EZ A KÖNYV AZ MSZ 5601-59 ÉS 5602-55
SZABVÁNYOK SZERINT KÉSZÜLT
741210/1 ZRÍNYI NYOMDA, BUDAPEST
FELELŐS VEZETŐ: BOLGÁR IMRE VEZÉRIGAZGATÓ.